

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VI. — Wydana i rozesłana dnia 21. stycznia 1909.

Treść: (Nr 9 — 11.) 9. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania stosunków służbowych oficyantów, aspirantów i pomocników pocztowych. — 10. Rozporządzenie, dotyczące postępowania z uprawnionymi do ubiegania się podoficerami przy kompetowaniu o posady asystentów względnie oficyantów pocztowych. — 11. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania stosunków służby i płacy mechaników Zakładu poczt i telegrafów.

9.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909,

dotyczące uregulowania stosunków służbowych oficyantów, aspirantów i pomocników pocztowych.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 17. stycznia 1909 rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

„Postanowienia normalne co do stosunków służbowych oficyantów, aspirantów i pomocników pocztowych“, obwieszczone rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 3. kwietnia 1906, Dz. u. p. Nr. 77, a zmienione częściowo rozporządzeniami Ministerstwa handlu z dnia 23. marca 1907, Dz. u. p. Nr. 89 i 90, zastępuje się z mocą obowiązującą od dnia 1. października 1908 następującymi nowymi postanowieniami normalnymi.

Artykuł II.

Wyrażenia „oficyanci pocztowi“, „aspiranci pocztowi“, „pomocnicy pocztowi“ itd. obejmują w postanowieniach normalnych zarówno funkcjonaryszy płci męskiej jak i funkcjonaryuszki od-

nośnej kategorii, o ile poszczególnych postanowień nie wydano wyłącznie dla osób jednej lub drugiej płci.

Artykuł III.

Zaliczenie oficyantów pocztowych płci męskiej do klas starszeństwa służbowego, ustanowionych w § 21. postanowień normalnych, należy przeprowadzić na podstawie faktycznych etatów z dnia 30. września 1908, w ten sposób, iż zaliczy się oficyantów dotychczasowej

III. klasy, 3. stopnia do	I. klasy	} starszeństwa służbowego
III. „ 2. „ „ II. „	III. „ 1. „ „ III. „	
II. „ 3. „ „ IV. „	II. „ 2. „ „ VI. „	
II. „ 2. „ „ VI. „	II. „ 1. „ „ VII. „	
I. „ 3. „ „ VIII. „	I. „ 2. „ „ IX. „	
I. „ 2. „ „ IX. „	I. „ 1. „ „ X. „	

z tem jednak zastrzeżeniem, iż z jednej strony ci oficyanci dotychczasowej II. klasy, 3. względnie 2. stopnia, którzy ukończyli w odnośnym stopniu dwa lata lub więcej, zaliczeni będą do nowych klas starszeństwa służbowego V. względnie VII., a z drugiej strony, iż tych oficyantów pocztowych dotychczasowej II. klasy, 2. stopnia, którzy przed dniem 30. września 1908 złożyli egzamin poczmistrzowski, zaliczy się do nowej VII., względnie jeżeli

przebyli w tej klasie i w tym stopniu więcej jak dwa lata, do nowej VIII. klasy starszeństwa służbowego.

Artykuł IV.

Oficyantki pocztowe należy przydzielić do klas starszeństwa służbowego, ustanowionych w § 22. postanowień normalnych, w ten sposób, iż zaliczy się oficyantki pocztowe dotychczasowej

XI.	klasy starszeństwa służbowego	do I.	klasy starszeństwa służbowego
X.		" II.	
IX.		" III.	
VIII.		" IV.	
VII.		" V.	
VI.		" VI.	
V.		" VII.	
IV.		" VIII.	
III.		" IX.	
II.		" X.	
I.		" XI.	
I. a	" XII.		

z tem jednak zastrzeżeniem, iż te oficyantki pocztowe dotychczasowych klas starszeństwa służbowego X., IX., VIII. i VII., które przebyły w odnośnej klasie starszeństwa służbowego dwa lata lub więcej, zaliczone będą do nowych klas starszeństwa służbowego III., względnie IV., V. i VI.

Artykuł V.

Nadający się do policzenia czas służby, przebyty do dnia 1. października 1908 przez oficyantów pocztowych płci męskiej w dotychczasowym stopniu płacy, względnie przez oficyantki pocztowe w dotychczasowej klasie starszeństwa służbowego, będzie policzony pod względem posunięcia do bezpośrednio wyższej nowej klasy starszeństwa służbowego, z tem jednak zastrzeżeniem, iż tym oficyantom pocztowym płci męskiej, którzy z 3. względnie 2. stopnia II. klasy zaliczeni będą zaraz do V. względnie VII. lub VIII. klasy starszeństwa służbowego, i tym oficyantom pocztowym, które z dotychczasowych klas starszeństwa służbowego X., IX., VIII. i VII. zaliczone będą zaraz do nowych klas starszeństwa służbowego III., względnie IV., V. i VI., liczy się tylko czas służby, przebyty ponad dwa lata w dotychczasowym stopniu względnie w dotychczasowej klasie starszeństwa służbowego.

Artykuł VI.

Nadający się do policzenia czas służby, przebyty do dnia 1. października 1908 przez oficyantów pocztowych płci męskiej w 1. stopniu I. klasy, względnie przez oficyantki pocztowe w klasie starszeństwa służbowego I. a, będzie policzony także

pod względem przyznania dodatków z tytułu starszeństwa służbowego, o których mowa w § 24. postanowień normalnych.

Artykuł VII.

Do kandydatów na posady oficyantów względnie aspirantów pocztowych, których dopuszczono już do praktyki, rozpoczętej w październiku 1908, nie odnosi się ograniczenie pod względem najniższej granicy wieku, ustanowione w § 2., punkcie 3. umieszczonych poniżej postanowień normalnych.

Artykuł VIII.

Oficyanci i aspiranci pocztowi, którzy pobierają obecnie dwudziestoprocentowy dodatek służbowy, unormowany w § 35., punkcie 3. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 3. kwietnia 1906, Dz. u. p. Nr. 77, będą i nadal uprawnieni do poboru tego dodatku służbowego przez czas zatrudnienia na dotychczasowym miejscu służbowym, a to bez względu na zarządzenie objęte § 30. umieszczonych poniżej postanowień normalnych.

Artykuł IX.

Aż do wydania wspomnianych w § 35. postanowień normalnych przepisów co do umundurowania oficyantów pocztowych pozostaną w mocy postanowienia, wydane pod tym względem w § 41. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 3. kwietnia 1906, Dz. u. p. Nr. 77, z tym dodatkiem, iż oficyanci pocztowi płci męskiej I. i II., tudzież oficyantki pocztowe I. i II. klasy starszeństwa służbowego mają nosić jako odznaki odróżniające po jednej rozecie, oficyanci pocztowi płci męskiej III. do V., tudzież oficyantki pocztowe III. do VII. klasy starszeństwa służbowego po dwie rozety, zaś oficyanci pocztowi VI. do X., tudzież oficyantki pocztowe VIII. do XII. klasy starszeństwa służbowego po trzy rozety srebrne, umieszczone na klapach na ramionach względnie na wyłogach bluzy uniformowej.

Artykuł X.

Ci oficyanci pocztowi, którzy przed dniem 1. października 1902 złożyli jako ekspedytorzy pocztowi dawny egzamin wstępny dla państwowej służby pocztowej a także egzamin ruchu, mają bez względu na wykształcenie szkolne prawo ubiegania się o posady asystentów pocztowych. Zresztą można dopuścić do uczęszczania na kurs naukowy pocztowy i telegraficzny względnie do złożenia egzaminu ruchu tylko tych oficyantów pocztowych płci męskiej, którzy ukończyli co najmniej cztery klasy szkoły średniej lub trzyklasową szkołę handlową i mają za sobą co najmniej ośm lat służby.

Artykuł XI.

Kompetentom, którzy w dniu 30. września 1902 byli wciągnięci do etatu ekspedytorów pocztowych, policzy się przy sposobności zamianowania ich oficyantami pocztowymi względnie przy sposobności ich zatrudnienia jako aspirantów pocztowych pod względem zaliczenia do klas starszeństwa służbowego względnie przyznania wyższych stopni płacy dziennej cały czas, który upłynął od dnia wcielenia.

Artykuł XII.

Oficyanci pocztowi VIII. do X. i oficyantki pocztowe IV. do XII. klasy starszeństwa służbowego,

egzaminowani tylko dla jednego działu służby, będą pod względem posunięcia do wyższej klasy starszeństwa służbowego uwolnieni od warunku uzyskania podwójnego uzdatnienia.

Artykuł XIII.

Postanowienia artykułów VI., X., XIII., XVI., XVIII., XXII., XXIII., XXIV. i XXV. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 3. kwietnia 1906, Dz. u. p. Nr. 77 będą miały i nadal analogiczne zastosowanie.

Mataja wlr.

Postanowienia normalne

co do

stosunków służbowych oficyantów, aspirantów i pomocników pocztowych.

§ 1.

Oprócz urzędników ruchu zatrudnia się w służbie ruchu Zakładu pocztowego i telegraficznego nadto:

- a) oficyantów względnie aspirantów pocztowych (§§ 2. do 60.);
- b) pomocników pocztowych (§§ 61. do 67.).

§ 2.

Warunkiem uzyskania posady aspiranta względnie oficyanta pocztowego jest:

1. wykazanie obywatelstwa austriackiego;
2. nieskazitelność pod względem obywatelskim i moralnym;
3. wiek pomiędzy 17. a 35. rokiem (§ 6., l. 3.);
4. dowód fizycznego uzdolnienia i zupełnej zdolności do służby, dostarczony przez przedłożenie świadectwa lekarza rządowego, względnie przez zbadanie ze strony lekarza zakładowego;
5. dowód wymaganej znajomości języków w miarę potrzeby służbowej;
6. dowód odpowiedniego wykształcenia ogólnego (§ 6., l. 4.);
7. dowód odbycia przepisanej praktyki i złożenia egzaminu (§§ 5. do 9.).

§ 3.

Kobiety mogą uzyskać posadę oficyantki (aspirantki) pocztowej tylko pod warunkiem, że są stanu wolnego, względnie wdowiego lub rozwiedzione, a w każdym razie bezdzietne.

§ 4.

Posady oficyanta (aspiranta) pocztowego nie mogą uzyskać:

1. ci, których sąd karny zasądził za zbrodnie lub czyn karygodny, popełniony z chęci zysku;
2. ci, którzy popadli w konkurs, przez czas trwania konkursu;
3. zostający pod kuratelą;
4. ci, którzy mieli już posadę w służbie państwowej, lecz zostali z własnej winy wydalen.

Gdyby bez zezwolenia Ministerstwa handlu przyjęto do służby osobę, wyłączonej od niej według niniejszych postanowień, wówczas należy uważać stosunek służbowy za rozwiązany z chwilą ustalenia tego stanu rzeczy a dotyczącą osobę wydalić bezzwłocznie ze służby bez postępowania dyscyplinarnego.

§ 5.

Uzyskanie posady oficyanta (aspiranta) pocztowego jest zawisłe od pomyślnego wyniku poprzedniej praktyki, która ma na celu wykształcenie kandydatów we wszystkich gałęziach służby w zakresie potrzebnym ze względu na ich zajęcie.

§ 6.

Pod względem dopuszczenia kandydatów do praktyki obowiązywać będą następujące postanowienia:

1. Dopuszczyć należy tylko taką liczbę kandydatów, by z uwzględnieniem kandydatów ewentualnie prenotowanych (§ 10.) można ich było umieścić na systemizowanych posadach przypuszczalnie w prze-

ciągu najbliższych 18 miesięcy, przyczem należy zwłaszcza wziąć także pod uwagę przypuszczalne zapotrzebowanie męskich względnie żeńskich sił roboczych;

2. pomiędzy kobietami należy wśród równych zresztą warunków dać pierwszeństwo córkom (wdowom, rozwiedzionym żonom) funkcyjaryuszy zakładu pocztowego i telegraficznego, a w dalszym rzędzie funkcyjaryuszy rządowych (osób wojskowych);

3. wiek minimalny ustalony w § 2. pod l. 3. musi być osiągnięty najpóźniej z rozpoczęciem praktyki, względnie oznaczony tamże wiek maksymalny nie może być jeszcze przekroczony w tym czasie;

4. od kandydatów wymaga się ukończenia czterech lat krajowej szkoły średniej (liceum dla dziewcząt) albo ukończenia co najmniej dwuklasowej szkoły handlowej z dobrym postępem, względnie wykazania się świadectwem uwolnienia z całkowicie ukończonej szkoły wydziałowej (punkt 5. reskryptu c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 12. czerwca 1903, l. 22787, Dz. rozp. M. Nr. 36.).

Kandydatów, posiadających wykształcenie przygotowawcze, które nie odpowiada powyższym postanowieniom, można jedynie wówczas dopuścić do praktyki, jeżeli wykaza się świadectwem ze złożonego z pomyślnym postępowaniem egzaminu, obejmującego materiał naukowy czterech niższych klas krajowej szkoły średniej, dwuklasowej szkoły handlowej albo zupełnej szkoły wydziałowej.

§ 7.

Praktyka ma trwać sześć miesięcy i zaczynać się prawidłowo w październiku każdego roku; dzieli się ona na dwie części, z których każda trwa trzy miesiące.

W części pierwszej winni kandydaci poświęcić się teoretycznemu i praktycznemu wykształceniu w służbie pocztowej przy eraryalnym urzędzie pocztowym, pełniącym służbę oddawczą, lub przy klasowym urzędzie pocztowym, sprawującym tę samą funkcję, a kierowanym przez poczmistrza albo oficjanta pocztowego.

Drugą część praktyki należy odbyć przy eraryalnym urzędzie pocztowym. W ciągu tejże winni kandydaci odbyć kurs, który prowadzić będą urzędnicy ruchu. Zadaniem tego kursu jest wydoskonalenie kandydatów w teorii służby pocztowej oraz w służbie telegraficznej, tudzież wykształcenie ich w służbie telefonicznej i zapoznanie z odnoszącymi się do nich przepisami osobistymi. Z tem połączyć należy praktyczne wykształcenie w służbie telegraficznej i telefonicznej w miejscu kursu naukowego.

Wykształcenie w tej części praktyki należy zastosować do potrzeby, a o ile to okaże się potrzebne, można potworzyć osobne grupy naukowe.

Kandydatom, którzy są już w tym stopniu wykształceni, że mogą być ze skutkiem zatrudnieni w służbie, przyznawać się będzie przez czas ich zatrudnienia wynagrodzenie po 25 h za godzinę służby.

Za naukę w pierwszej części praktyki winni korzystający z niej uiścić z góry opłatę za naukę w kwocie 15 K miesięcznie; nauka w drugiej części praktyki jest bezpłatna.

§ 8.

Kandydatów przydziela się z urzędu do urzędów, przy których mają odbywać praktykę, przyczem należy ile możliwości uwzględniać życzenia kandydatów. Przy urzędzie pocztowym III. klasy może pozostawać na praktyce w danym czasie tylko jeden kandydat a przy urzędzie pocztowym I. i II. klasy może równocześnie korzystać z praktyki tylko dwóch kandydatów; oznaczenie liczby kandydatów, których ma się przydzielić na praktykę do urzędów eraryalnych, zależy będzie od szczególnych stosunków dotyczącego urzędu.

Przed rozpoczęciem praktyki winni kandydaci złożyć w obecności jednego świadka płci męskiej do rąk kierownika urzędu przyrzeczenie wierności i przestrzegania tajemnicy urzędowej (zobacz załącznik 1.). Dokument przyrzeczenia podpisany przez składającego je oraz przez kierownika urzędu i świadka należy przesłać dyrekcji poczt i telegrafów.

Podczas pierwszej części praktyki nie należy dopuszczać kandydatów do samoistnego załatwiania czynności służbowych, połączonych z odpowiedzialnością.

§ 9.

Przy końcu praktyki winni kandydaci poddać się egzaminowi ze wszystkich działów służby w miejscu, gdzie ukończyli drugą część praktyki.

Egzamin dzieli się na pisemny i ustny, z którym łączy się praktyczne wypróbowanie kandydata w pełnieniu służby.

Egzamin pisemny polega na opracowaniu łatwiejszego tematu z zakresu służby ruchu. Egzamin ustny obejmuje oprócz przepisów osobowych nadto przepisy i instrukcje co do służby pocztowej, służbę rachunkową i służbę przy pocztowej kasie oszczędności, główne zarysy geografii komunikacji, dostateczną wprawę w nadawaniu i odbieraniu depesz na aparacie, obchodzenie się z aparatami i bateriami, obliczanie taksy od telegramów, włączanie pojedynczej stacyi pośredniej i końcowej, wreszcie przepisy należytościowe i rachunkowe co do służby telegraficznej i telefonicznej.

Egzamin składa się przed komisją, złożoną z delegowanego organu dyrekcji jako przewodniczącego, z urzędnika technicznego i z dwóch urzędników ruchu, z których jeden sprawować ma zarazem czynności protokolanta. W razie potrzeby można

Załącznik 1.

w miejsce urzędnika technicznego ustanowić komisarzem egzaminacyjnym jeszcze trzeciego urzędnika ruchu.

Co do cenzury egzaminacyjnej ustanowione są trzy stopnie („znakomicie uzdolniony“, „uzdolniony“, „nieuzdolniony“). W razie pomyślnego wyniku wydaje się świadectwo z wyniku egzaminu. Jeżeli rezultat jest niedostateczny, winna komisja rozstrzygnąć równocześnie co do powtórzenia egzaminu, przyczem pozwałać się będzie na powtórzenie egzaminu albo *a*) bez powtórzenia praktyki w przeciągu terminu, wynoszącego trzy do dwunastu miesięcy, albo *b*) dopiero na podstawie zupełnego lub częściowego powtórzenia praktyki. Dwukrotne powtarzanie egzaminu może nastąpić tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu.

Wystąpienie w czasie praktyki powoduje konieczność jej powtórzenia; w razie gdyby kandydat wystąpił po ukończeniu praktyki przed egzaminem lub w ciągu tegoż, winna w pierwszym wypadku dyrekcja poczt i telegrafów, a w drugim wypadku komisja egzaminacyjna powziąć dalsze postanowienie co do wyznaczenia terminu egzaminacyjnego według rozróżnień, ustalonych powyżej na przypadek powtórzenia egzaminu.

§ 10.

Kandydatów, którzy złożyli wyżej wspomniany egzamin, należy wciągnąć do „Spisu ekspektantów“. Spis ten prowadzić się ma jako wykaz bieżący i to w dwóch częściach oddzielnie dla kandydatów płci męskiej i żeńskiej. Uszeregowanie w obu częściach spisu odbywa się w ten sposób, że najpierw wstawia się tych ekspektantów z pomiędzy uczestników jednego i tego samego roku praktyki w okręgu każdej dyrekcji, którzy złożyli egzamin z wynikiem znakomitym, następnie pozostałych ekspektantów tego samego roku, którzy przy egzaminie otrzymali notę „uzdolniony“, w końcu zaś tych ekspektantów, którzy egzamin złożyli dopiero powtarzając go. Uszeregowanie w obrębie każdej z tych grup należy przedsięwziąć podług daty wniesienia podań o dopuszczenie do praktyki. Kandydatów, którzy złożyli egzamin dopiero na podstawie zupełnego lub częściowego powtórzenia praktyki, umieszcza się razem z uczestnikami roku powtórzenia.

§ 11.

Kandydatów zaciągniętych do spisu ekspektantów zatrudnia się albo w charakterze aspirantów pocztowych albo też przez nadanie im posady oficjanta pocztowego.

Przy powoływaniu ekspektantów należy w ogólności trzymać się kolei, ustalonej w spisie ekspektantów, chyba że względy służbowe wymagają odstąpienia od tej kolei.

Powołanie kandydatów do zajęcia służbowego w charakterze aspirantów pocztowych należy zanotować w spisie ekspektantów a zarazem uwidocznnić miejsce i czas trwania zatrudnienia, oraz stopień płacy dziennej.

Ekspektantom wyznaczy się termin, w ciągu którego mają uczynić zadość wezwaniu względem zgłoszenia się do służby. Termin ten wyznacza się według uznania dyrekcji poczt i telegrafów; w żadnym jednak razie nie może on być krótszy, jak 24 godzin.

Ekspektantów, którzy nie uczynią zadość wezwaniu względem zgłoszenia się do służby w ciągu wyznaczonego im terminu, nie mogąc usprawiedliwić niestawienia się ważnymi powodami (chorobą, dotrzymaniem terminu wypowiedzenia itp.), należy, o ile wypadek tego rodzaju zdarzy się po raz pierwszy, ustawić poza wszystkimi innymi ekspektantami tego samego roku praktyki, zaś w razie powtórzenia się wykreślić ze spisu ekspektantów (§ 10.). O tem, czy niezastosowanie się do wezwania można uważać za wystarczająco usprawiedliwione, rozstrzyga ostatecznie Dyrekcja poczt i telegrafów.

Ewentualne ponowne wpisanie takich ekspektantów do spisu ekspektantów może nastąpić jedynie z uwzględnieniem chwili ich ponownego zgłoszenia się i to, o ile od czasu złożenia egzaminu względnie od czasu ostatniego zajęcia służbowego (§ 12.) upłynął przeciąg czasu dłuższy od trzech lat, jedynie na zasadzie ponownego odbycia praktyki próbnej i złożenia ponownego egzaminu.

§ 12.

Ekspektantów zatrudnia się w charakterze aspirantów pocztowych pomocniczo na czas potrzeby. Uzasadniony przez to stosunek służbowy nie jest trwały; przeciwnie można aspirantów pocztowych uwolnić ze służby bez poprzedniego wypowiedzenia:

1. z upływem czasu, na który zawiązano stosunek służbowy;
2. jeżeli z powodu zmienionych stosunków służbowych okażą się zbędnymi;
3. jeżeli dopuszcza się ciężkich wykroczeń przeciw obowiązkom służbowym albo jeżeli w ciągu zatrudnienia praktycznego okaże się ich zupełne ni nadawanie się do służby.

Uwolnienie pociąga za sobą w przypadku wymienionym pod l. 3. zarazem utratę ekspektatywy.

Pod względem służbowym podlegają aspiranci pocztowi przełożonym (kierownikom) urzędów (oddziałów urzędu), do których są przydzieleni; aspiranci pocztowi, użyeci w zastępstwie poczmistrzów lub ekspedyentów pocztowych do administracji klasowych urzędów pocztowych, podporządkowani są wprost dyrekcjom poczt i telegrafów.

Każdemu aspirantowi pocztowemu należy przy sposobności jego pierwszego zatrudnienia służbo-

wego przypomnieć przyrzeczenie (§ 8.), złożone przy rozpoczęciu praktyki.

§ 13.

Zwyczajne pobory aspirantów pocztowych stanowią płaca dzienna, wypłacana w ratach miesięcznych z dołu, która wymierzona będzie w sposób następujący:

A. dla aspirantów pocztowych:

Stopień płacy dziennej	W okręgu									
	Wiednia		I		II		III		IV	
	klasy dodatków aktywalnych									
	wynosić będzie płaca dzienna									
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
1	3	—	2	80	2	60	2	40	2	20
2	3	20	3	—	2	80	2	60	2	40
3	3	40	3	20	3	—	2	80	2	60

B. dla aspirantek pocztowych:

Stopień płacy dziennej	W okręgu									
	Wiednia		I		II		III		IV	
	klasy dodatków aktywalnych									
	wynosić będzie płaca dzienna									
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
1	2	50	2	45	2	40	2	30	2	20
2	2	75	2	65	2	60	2	45	2	30
3	3	—	2	85	2	80	2	60	2	40

Stopy 1. stopnia płacy dziennej stosować należy w obu wypadkach podczas pierwszego i drugiego roku służby; stopy 2. stopnia płacy dziennej podczas trzeciego i czwartego roku służby; zaś stopy 3. stopnia płacy dziennej, gdy czas służby przenosi cztery lata.

§ 14.

Pobór płacy dziennej przywiązany jest wogóle do warunku rzeczywistego pełnienia służby. Wyjątki od tej zasady zachodzą w następujących wypadkach:

a) w razie choroby wypłać się będzie aspirantom pocztowym płacę dzienną przez przeciąg pierwszych trzech miesięcy w pełnej wysokości,

natomiast w następnych dwóch miesiącach zmniejszy się ją o 25 procent. Z upływem piątego miesiąca zastanawia się płacę dzienną; co do aspirantów pocztowych, przyjętych jedynie na pewien czas oznaczony (§ 12., punkt 1.), nastąpi zamknięcie płacy dziennej najpóźniej z upływem tego czasu;

b) wśród okoliczności, zasługujących na uwzględnienie można pozostawić aspirantom pocztowym połowę płacy dziennej w razie powołania ich do wyćwiczenia wojskowego przez przeciąg czasu, wyznaczony ustawowo do wykształcenia rekrutów, tudzież przez czas niemożności pełnienia służby, spowodowanej odbywaniem ćwiczenia wojskowego.

§ 15.

Aspirantom pocztowym, którzy w ciągu miesiąca zmieniają miejsce służbowe, należy w razie, gdyby wskutek tego powstała różnica w wymiarze płacy dziennej, likwidować każdorazową wyższą względnie niższą płacę za odpowiednią część miesiąca.

§ 16.

Posunięcie aspirantów pocztowych na wyższe stopnie płacy dziennej (§ 13.) zarządza się z urzędu, przyczem wliczać należy każde rzeczywiste zatrudnienie (bez względu na to, czy odbyto je przy urzędzie pocztowym eraryalnym lub też urzędzie pocztowym klasowym).

§ 17.

Przez nadanie posady oficjanta pocztowego, wchodzą mianowani w trwały stosunek służbowy względem państwa, który może ulec rozwiązaniu tylko pod warunkami, wymienionymi w tych postanowieniach normalnych; stają się oni urzędnikami Zakładu poczt i telegrafów i korzystają jako tacy z przywilejów i uprawnień, wymienionych w postanowieniach normalnych.

Oficjanci pocztowi podlegają pod względem służbowym przełożonym (kierownikom) urzędów (oddziałów urzędu), do których są przydzieleni.

Oficjanci pocztowi, użyci w zastępstwie poczmistrzów lub ekspedyentów pocztowych do administracji klasowych urzędów pocztowych, podporządkowani są wprost dyrektorom poczt i telegrafów.

§ 18.

Każdy oficjant pocztowy otrzymuje przy mianowaniu dekret, w którym uwidocznienie należy kategorię służbową, klasę starszeństwa służbowego, do której zaliczono odnośnego funkcyjnaryusza (§ 21. względnie 22.), tudzież miejsce służbowe i wymiar poborów.

Mianowany ma potwierdzić pisemnie odbiór dekretu nominacyjnego z tym dodatkiem, że zapoznał się z treścią postanowień normalnych.

Przypadającą według ustawy należyć za nadanie posady służbowej uiszczają mający oficyanci pocztowi stosownie do postanowień rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 26. grudnia 1905, l. 68.608, Dz. rozp. p. i t. Nr. 132.

Od każdego oficyanta pocztowego należy przy zamianowaniu go odebrać przysięgę służbową (zobacz załącznik 2.).

Załącznik 2.

§ 19.

Oficyanci pocztowi płci męskiej i żeńskiej tworzą w okręgu każdej dyrekcji poczt i telegrafów osobny etat, dzielący się według klas starszeństwa służbowego.

§ 20.

Prawidłowe pobory oficyantów pocztowych stanowi płaca roczna, wypłacana w miesięcznych ratach z góry i zależna z jednej strony od klasy starszeństwa służbowego a z drugiej strony od miejsca służbowego.

§ 21.

Płacę roczną oficyantów pocztowych płci męskiej ustanawia się według następującego wzoru:

Klasa starszeństwa służbowego	W okręgu				
	Wiednia	I	II	III	IV
	klasy dodatków aktywalnych				
k o r o n					
I.	1.300	1.200	1.150	1.100	1.050
II.	1.400	1.300	1.250	1.200	1.150
III.	1.500	1.400	1.350	1.300	1.250
IV.	1.600	1.500	1.450	1.400	1.350
V.	1.700	1.600	1.550	1.500	1.450
VI.	1.800	1.700	1.650	1.600	1.550
VII.	2.000	1.850	1.800	1.750	1.700
VIII.	2.200	2.050	2.000	1.950	1.900
IX.	2.400	2.250	2.200	2.150	2.100
X.	2.600	2.450	2.400	2.350	2.300

§ 22.

Płacę roczną oficyantek pocztowych ustanawia się według następującego wzoru:

Klasa starszeństwa służbowego	W okręgu				
	Wiednia	I	II	III	IV
	klasy dodatków aktywalnych				
k o r o n					
I.	1.100	1.050	1.000	950	900
II.	1.150	1.100	1.050	1.000	950
III.	1.200	1.150	1.100	1.050	1.000
IV.	1.250	1.200	1.150	1.100	1.050
V.	1.350	1.300	1.250	1.200	1.150
VI.	1.450	1.400	1.350	1.300	1.250
VII.	1.600	1.500	1.450	1.400	1.350
VIII.	1.750	1.650	1.600	1.550	1.500
IX.	1.900	1.800	1.750	1.700	1.650
X.	2.050	1.950	1.900	1.850	1.800
XI.	2.200	2.100	2.050	2.000	1.950
XII.	2.350	2.250	2.200	2.150	2.100

§ 23.

Posady oficyantów pocztowych nadaje się na razie jako posady prowizoryczne.

Pod względem zaliczenia do klas starszeństwa służbowego etatu oficyantów pocztowych i pod względem dalszego posunięcia policza się czas służby, przebyty w charakterze aspiranta pocztowego.

Stale zatwierdzenie tymczasowych oficyantów pocztowych ma miejsce przy sposobności ich posunięcia do bezpośrednio wyższej klasy starszeństwa służbowego, następującego po pierwszym zaliczeniu do etatu oficyantów pocztowych, jednak tylko pod warunkiem zadowalającego pełnienia służby.

Posunięcie oficyantów pocztowych płci męskiej do klas starszeństwa służbowego II. do V. następuje zawsze po dwóch, zaś posunięcie do klas starszeństwa służbowego VII. do X. zawsze po trzech latach, przebytych w poprzedzającej klasie.

Posunięcie oficyantek pocztowych do klas starszeństwa służbowego II. do VI. następuje zawsze po dwóch, zaś posunięcie do klas starszeństwa służbowego VII., tudzież IX. do XII. zawsze po trzech latach, przebytych w klasie poprzedzającej.

Posunięcie oficyantów pocztowych płci męskiej do VI. klasy starszeństwa służbowego nastąpi co najmniej po dwóch, zaś posunięcie oficyantek pocztowych do VIII. klasy starszeństwa służbowego co najmniej po trzech latach, przebytych w klasie poprzedzającej i zależy od warunku zadowalającego pełnienia służby.

Oficyanci pocztowi płci męskiej używają od chwili przejścia do VI. klasy starszeństwa służbowego tytułu urzędowego „Adjunkt pocztowy“, zaś oficyantki pocztowe od chwili przejścia do VIII. klasy starszeństwa służbowego tytułu urzędowego „adjunktka pocztowa“.

§ 24.

Oficyanci pocztowi, posunięci do najwyższej klasy starszeństwa służbowego, mają po każdym czterech latach służby, przebytych w tej klasie, prawo do dodatków z tytułu starszeństwa służbowego w wymiarze po 100 K.

§ 25.

Posunięcie oficyantów pocztowych do wyższych klas starszeństwa służbowego oraz przyznanie dodatków z tytułu starszeństwa służbowego należy zarządzać corocznie w dwóch terminach w ten sposób, iż oficyanci płci męskiej, którzy aż do dnia 31. marca względnie 30. września każdego roku włącznie, oraz oficyantki, które aż do dnia 30. czerwca względnie 31. grudnia każdego roku włącznie ukończą czas służby, wymagany dla posunięcia do wyższej klasy lub przyznania dodatku z tytułu starszeństwa służbowego, mają rozpocząć pobieranie wyższych poborów z następnym dniem 1. kwietnia, względnie 1. października tego samego roku, albo z następnym dniem 1. lipca tego samego roku, względnie z dniem 1. stycznia najbliższego roku. Od posunięcia tego będą wyłączeni w razie niezadowalającego pełnienia służby w myśl postanowień § 23. oficyanci pocztowi płci męskiej, należący do V., względnie oficyantki pocztowe, należące do VII. klasy starszeństwa służ-

bowego. Gdyby wyłączenie to miało się rozciągać na czas dłuższy aniżeli sześć półroczy, wówczas może ono być orzeczone tylko w drodze dyscyplinarnej (§ 46.).

§ 26.

Ubytki, jakie powstaną w ciągu roku w porównaniu z systemizowanym ogólnym etatem posad oficyantów pocztowych, należy pokryć każdorazowo w miarę potrzeby i bez względu na terminy, wspomniane w § 25., przez mianowanie odpowiedniej liczby ekspektantów oficyantami pocztowymi.

Przytem należy uwzględnić z pośród ekspektantów ile możliwości przedewszystkiem tych aspirantów pocztowych, którzy już pozostają w służbie, względnie tych, którzy pełnili służbę, zresztą zaś postępować według postanowienia o porządku kolejnym, zawartego w § 10., przy czem jednak powinno się mieć na względzie także przypuszczalne zapotrzebowanie męskich, względnie żeńskich sił roboczych.

§ 27.

Korzystanie z poborów należnych oficyantom pocztowym zależy od warunku faktycznego pełnienia służby, pomijając wypadki nieobecności w służbie, spowodowanej chorobą należyście wykazaną, urlopem prawidłowo udzielonym lub stawieniem się do służby wojskowej w wypadkach, unormowanych w § 5. ustawy z dnia 22. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 59, pod lit. a, b i d (zobacz załącznik 3.).

Załącznik 3.

Rozpoczęcie i zamknięcie poborów należnych oficyantom pocztowym stosuje się do zasad, obowiązujących pod tym względem co do urzędników państwowych.

§ 28.

Do poborów nadzwyczajnych (poborów bocznych) należą:

1. dodatki służbowe (§§ 29. i 30.),
2. należytości za służbę nocną,
3. należytości za jazdę konwojową,
4. tantiemy telegraficzne,
5. należytości za większą pracę i godzinowe stosownie do istniejących w tym względzie postanowień.

§ 29.

Dodatki służbowe pobierać będą:

1. oficyanci i aspiranci pocztowi, ustanowieni administratorami pocztowymi, dodatek administracyjny, wynoszący przy urzędach pocztowych I. klasy 10 K, przy urzędach pocztowych II. klasy 8 K, a przy urzędach pocztowych III. klasy 5 K miesięcznie;
2. oficyanci pocztowi, którym przy urzędzie pocztowym I. klasy poruczono zamykanie kasy lub drugi klucz od kasy, dodatek kasowy w kwocie 5 K miesięcznie i to ewentualnie w połączeniu z dodatkiem administracyjnym;

3. oficyanci (aspiranci) pocztowi przy urzędach eraryalnych dodatki za nadzór, dodatki aparatuowe, dodatki za zmianę, za zbieranie i dodatki kasowe stosownie do osobnych postanowień, istniejących w tym względzie.

§ 30.

Oficyanci i aspiranci pocztowi, pełniący służbę przy urzędach w takich miejscowościach, w których ogólna ilość osób obcych, przebywających tamże w ciągu pewnego sezonu, wynosi więcej aniżeli 200 procent stałej liczby mieszkańców, pobierają przez czas trwania tego sezonu dodatek w wysokości 20 procent swej płacy miesięcznej względnie płacy dziennej, przypadającej za miesiąc trzydziestodniowy; jeżeli miejscowości tego rodzaju zaliczono wyjątkowo bez względu na liczbę mieszkańców do wyższej klasy dodatków aktywalnych, wówczas należy obliczyć ten dodatek służbowy, przyjmując za podstawę pobory, które wypadająby stosownie do szematu klas dodatków aktywalnych ze względu na rzeczywistą liczbę ludności miejscowej. Urzędy pocztowe, przy których dodatki te mają być stosowane, ogłosi się z początkiem każdego roku w dzienniku rozporządzeń pocztowych i telegraficznych z wymienieniem czasu, przez który będą wypłacane.

Wymienione wyżej dodatki służbowe należy wypłacać w miarę rzeczywistego zajęcia miesięcznie z dołu i to w danym razie *pro rata temporis*.

§ 31.

Oficyantom pocztowym, którzy mają się stawić do odbycia ustawowej służby wojskowej prezencyjnej, zastrzeże się posadę służbową na czas tego powołania, nie uwzględniając jednak czasu wojskowej służby prezencyjnej pod względem posunięcia do wyższych klas starszeństwa służbowego.

§ 32.

Co do poborów oficyantów pocztowych w razie ich stawienia się do szeregów w przypadku uruchomienia oraz w razie ich użycia w służbie telegrafów i poczt polowych wydane będą osobne postanowienia.

§ 33.

Stałym oficyantom pocztowym można udzielać bezprocentowych zaliczek pod warunkami, obowiązującymi co do udzielania zaliczek rzeczywistym urzędnikom państwowym.

§ 34.

Pod warunkami, obowiązującymi wogóle co do udzielania remuneracji pieniężnych i zapomóg,

można przyznawać remuneracje pieniężne i zapomogi dla oficyantów i aspirantów pocztowych.

§ 35.

Pod względem umundurowania oficyantów pocztowych wydane będą osobne postanowienia.

§ 36.

Bezpośredni przełożony może udzielać oficyantom pocztowym na ustnie wniesioną prośbę, przy równoczesnem doniesieniu o tem do dyrekcji poczt i telegrafów, w ciągu roku urlopu aż do dni 14, o ile służba na to pozwala i o ile nie wynikną koszta zastępstwa.

Dłuższe urlopy wymagają zezwolenia Dyrekcji poczt i telegrafów.

§ 37.

W razie nieobecności w służbie, spowodowanej chorobą, należy niezwłocznie zrobić służbowe doniesienie, które ma być przedłożone przełożonej dyrekcji poczt i telegrafów. Gdyby nieobecność w służbie spowodowana zastąpieniem trwała dłużej jak ośm dni, wówczas należy przedłożyć świadectwo lekarskie, o ile nie nastąpi zbadanie przez lekarza zakładowego; także w razie krótszych nieobecności w służbie można zażądać przedłożenia świadectwa lekarskiego.

W czasie trwania choroby pobierają oficyanci pocztowi swoje zwyczajne pobory aż do upływu jednego roku, o ile już wcześniej nie będą przeniesieni w czasowy lub stały stan spoczynku.

§ 38.

Dla wszystkich oficyantów pocztowych dotychczasowego okręgu prowadzić się będzie w dyrekcjach poczt i telegrafów osobne tabele służbowe i kwalifikacyjne.

Będą one obejmować:

1. ogólne daty wraz z datami odnoszącymi się do służby wojskowej;

2. daty co do studyów, znajomości języków i egzaminów;

3. wymienienie każdorazowego miejsca służbowego i rodzaju zatrudnienia;

4. orzeczenie co do kwalifikacji podług rubryk:

a) pilność,

b) zdolności,

c) zachowanie się w służbie,

d) zachowanie się pozasłużbowe i to podług stopni:

ad a) nadzwyczajna, zadowolająca, mała,

ad b) znakomite, dobre, małe,

ad c) zupełnie odpowiednie, odpowiednie,

mniej odpowiednie,

ad d) bez zarzutu, mniej odpowiednie.

Tabele kwalifikacyjne utrzymywać należy w ewidencji; w tym celu winni:

1. oficyanci pocztowi podawać bezzwłocznie do wiadomości przełożonej dyrekcji poczt i telegrafów wszystkie zmiany, zaszłe w ich stosunkach osobistych, o ile one i tak już nie są z urzędu znane;

2. przełożeni wszystkich urzędów, przy których są zatrudnieni oficyanci pocztowi, (poczmistrze, przełożeni urzędów eraryalnych, ewentualnie administratorowie poczt) wydawać podług wyżej podanych rubryk orzeczenie swoje co do kwalifikacji dotyczących osób każdorazowo z końcem roku a względnie, jeżeli oficyant pocztowy zmienia posadę w ciągu roku, przy sposobności wystąpienia ze służby i przysłać ją dyrekcji poczt i telegrafów. Oficyantów pocztowych, pełniących czynności administratorów pocztowych (§ 17.) kwalifikuje organ inspekcyjny. Przy dawaniu kwalifikacji należy postępować z największą sumiennością; wydający kwalifikację jest za nią odpowiedzialny pod karą dyscyplinarną.

Każdemu oficyantowi pocztowemu należy na jego prośbę podać do wiadomości raz na rok kwalifikację odnoszącą się do niego; funkcjonaryusz ten ma także prawo wniesienia w przeciągu dni ośmiu w przepisanej drodze służbowej ewentualnych zarzutów przeciw kwalifikacji, które dyrekcya poczt i telegrafów rozstrzyga ostatecznie.

§ 39.

Postanowienia §§ 14. do 19., 23. do 28., następnie 90. do 98. obwieszczonego reskryptem Ministerstwa handlu z dnia 16. grudnia 1852, l. 2649, Dz. rozp. p. Nr. 100, regulaminu służbowego dla urzędników i sług, podlegających III. sekcji Ministerstwa handlu (zobacz załącznik 4.) mają analogiczne zastosowanie do oficyantów i aspirantów pocztowych.

Oficyanci i aspiranci pocztowi są zatem w szczególności obowiązani przykładać się do prac, których wymaga poruczona im w danym razie służba, wiernie, pilnie i uczciwie, podług najlepszej wiedzy i możliwości, oraz przyswoić sobie sumiennie wiadomości i wprawę, jakich do tego potrzeba. Są oni odpowiedzialni za szybkie i punktualne wykonanie poruczonych im czynności służbowych, winni dotrzymywać dokładnie godzin urzędowych, a w przypadku koniecznym, gdy zajdzie nadzwyczajna potrzeba, pełnić służbę także poza godzinami urzędowymi. Oficyanci i aspiranci pocztowi mają dalej obowiązek, zachować wobec każdego tajemnicę co do spraw służbowych. Odpowiadają za poruczone im dobro i za każdą szkodę państwa, wynikłą z ich winy. Przełożonym swoim winni są oficyanci i aspiranci pocztowi posłuszeństwo i szacunek; w obcowaniu służbowem z innymi funkcjonaryuszami i ze stronami powinni zachowywać się uprzejmie; za-

brania się im najsurowiej przyjmowania od stron podarunków lub innych korzyści z powodu swych czynności urzędowych, względnie zapewniania ich sobie. Oficyanci i aspiranci pocztowi winni także poza służbą zachowywać się przyzwoicie i honorowo, oraz wstrzymać się od niedozwolonych zajęć ubocznych.

§ 40.

Oficyanta lub aspiranta pocztowego nie wolno przydziać do urzędu, z którego przełożonym jest on spokrewniony albo spowinowacony w linii wstępnej lub zstępnej, względnie spokrewniony w linii bocznej aż do czwartego stopnia albo spowinowacony aż do drugiego stopnia, lub z którym jest związany węzłem małżeńskim.

§ 41.

Oficyanci pocztowi obowiązani są zgodzić się na czasowe zatrudnienie w innem miejscu służbowem (i to w razie potrzeby także przy urzędach pocztowych III. klasy).

W tym przypadku mają oni prawo:

- a) do wynagrodzenia kosztów jazdy koleją lub okrętem parowym na miejscach II. klasy, tudzież do przyznania należytości dojazdowej do stacy i odjazdowej ze stacy w ryczałtowej kwocie 75 h za każdą jazdę do stacy i ze stacy;
- b) na przestrzeniach, których nie można przebyć koleją lub okrętem parowym, prawo do stałego wynagrodzenia w kwocie 30 h za kilometr drogi na pokrycie kosztów jazdy;
- c) do dyet za każdy dzień niezbędnie potrzebny na podróż, które wymierzone będą w kwocie 3 K dla oficyantów i oficyantek pocztowych, należących do I. i II. klasy starszeństwa służbowego, w kwocie 4 K dla oficyantów pocztowych III. do V. włącznie i dla oficyantek pocztowych III. do VII. włącznie klasy starszeństwa służbowego, wreszcie w kwocie 5 K dla oficyantów pocztowych VI. do X. włącznie i dla oficyantek pocztowych VIII. do XII. klasy starszeństwa służbowego;
- d) do strawnego za każdy dzień czasowego zatrudnienia na innem miejscu służbowem, które wymierzyć należy dla żonatych oficyantów pocztowych jak pod c), a dla oficyantów pocztowych stanu wolnego w kwocie 2 K, względnie 3 i 4 K dziennie. Gdyby czasowe zatrudnienie miało trwać przypuszczalnie dłużej jak 4 tygodnie, w takim razie przyznać należy tygodniowy ryczałt tytułem strawnego, i to zależnie od różnorodnych stosunków w kwocie pomiędzy 15 a 20 K dla żonatych oficyantów pocztowych I. i II. klasy starszeństwa służbowego, w kwocie od 20 do 25 K dla żonatych ofi-

Załącznik 4.

cyantów pocztowych III. do V. klasy starszeństwa służbowego, a w kwocie od 25 do 30 K dla oficyantów VI. do X. klasy starszeństwa służbowego; dla oficyantów pocztowych płci męskiej i stanu wolnego, tudzież dla oficyantek pocztowych wymierza się ryczałt tytułem strawnego w kwocie, wynoszącej 70 procent stóp wyżej oznaczonych, przyczem pod względem klas starszeństwa służbowego personelu żeńskiego obowiązywać ma postanowienie wydane pod c).

Owdowiałych oficyantów pocztowych płci męskiej, mających dzieci, postawić należy na równi z żonatymi, w przeciwnym razie na równi z oficyantami pocztowymi stanu wolnego.

§ 42.

Oficyantów pocztowych można przenieść do innego urzędu pocztowego w ich dotychczasowym okręgu dyrekcyjnym albo w porozumieniu z dotyczącą dyrekcją poczt i telegrafów do urzędu pocztowego w innym okręgu dyrekcyjnym. Przeniesienie to może nastąpić na prośbę, z urzędu lub za karę.

Oficyantom pocztowym można pozwolić na zamianę miejsc służbowych, o którą proszą zgodnie obie strony.

Przy przeniesieniu (zamianie miejsc służbowych) na własną prośbę, oraz przy przeniesieniu za karę winni oficyanci pocztowi ponosić kosztów przeniesienia z własnych funduszów.

Oficyanci pocztowi przeniesieni z urzędu mają prawo:

- a) do zwrotu kosztów podróży dla własnej osoby podług norm, ustalonych w § 41. pod lit. a), b) i c);
- b) do zasiłku na koszt przesiedlenia się, który należy wymierzyć z uwzględnieniem stosunków osobistych oficyanta pocztowego, nigdy jednak wyżej jak w kwocie 200 K.

§ 43.

Aspiranci pocztowi mają w razie, jeżeli zatrudnią się ich w miejscu, nie będącym ich miejscem zamieszkania lub miejscem dotychczasowej służby, prawo do wynagrodzenia kosztów podróży według postanowień, wydanych w § 41. pod lit. a) do c) dla oficyantów pocztowych, należących do I. lub II. klasy starszeństwa służbowego, tudzież prawo do strawnego w kwocie 2 K podczas pierwszych dwóch tygodni czasowego zatrudnienia na innym miejscu.

§ 44.

Aspiranci i prowizoryczni oficyanci pocztowi płci męskiej potrzebują do zawarcia małżeństwa poprzedniego pozwolenia na piśmie.

O pozwolenie to prosić należy przełożoną dyrekcję poczt i telegrafów najpóźniej na 14 dni przed zawarciem małżeństwa, wymieniając imię i nazwisko narzeczonej i dołączając jej świadectwo moralności.

Zawarcie małżeństwa bez otrzymania odnośnego pozwolenia stanowi występek służbowy.

§ 45.

W razie, jeżeli odpadł jeden z warunków, unormowanych w § 3., należy uważać stosunek służbowy oficyantek (aspirantek) pocztowych za rozwiązany z chwilą stwierdzenia tego stanu rzeczy i dotyczącą osobę niezwłocznie ze służby uwolnić; ponowne połączenie się małżonków rozwiedzionych należy postawić na równi z zawarciem małżeństwa.

§ 46.

Przepisy, obowiązujące pod względem postępowania dyscyplinarnego z urzędnikami państwowymi, a przedewszystkiem postanowienia cesarskiego rozporządzenia z dnia 10. marca 1860, Dz. u. p. Nr 64, będą miały analogiczne zastosowanie do oficyantów pocztowych z tą zmianą, że w miejsce kary pozbawienia możliwości postąpienia na wyższy stopień, orzec można jako karę dyscyplinarną odjęcie możliwości postąpienia do wyższej płacy na czas oznaczony lub nieoznaczony, a w miejsce przeniesienia w drodze karnej na inne miejsce służbowe z niższymi poborami, przeniesienie do bezpośrednio niższej klasy starszeństwa służbowego na czas od jednego do najwyżej sześciu półroczy.

Gdyby oficyant pocztowy zawieszony w służbie nie mógł opędzić kosztów utrzymania siebie i swojej rodziny, należy mu przyznać alimentację, którą wyznacza się z reguły na jego formalną prośbę a tylko w tym razie z urzędu, gdyby potrzeba jej była notorycznie znaną.

Alimentację wymierzać należy odpowiednio do potrzeby w wysokości od jednej do dwóch trzecich płacy rocznej.

Jeżeli zawieszenie zniesiono w drodze rekursu lub jeżeli w dochodzeniu dyscyplinarnem uznano ostatecznie zawieszony w służbie oficyanta pocztowego za zupełnie wolnego od winy, w takim razie należy mu wypłacić dodatkowo pełną kwotę zamkniętych poborów, po strąceniu pobranej ewentualnie alimentacji.

§ 47.

Stosunek służbowy oficyantów pocztowych ulega rozwiązaniu, pominiawszy przypadki, unormowane w §§ 4. i 45.:

1. u prowizorycznych oficyantów pocztowych przez wypowiedzenie służby, które nastąpić może z zachowaniem sześciotygodniowego terminu wypowiedzenia tak ze strony oficyantów pocztowych, jak i ze strony dyrekcji poczt i telegrafów;

2. przez zrzeczenie się posady służbowej (§ 48.);
3. przez przeniesienie w stały stan spoczynku (§ 49.);
4. wskutek wydalenia ze służby;
5. przez śmierć.

§ 48.

W razie zrzeczenia się posady służbowej następuje dobrowolne wystąpienie ze służby przy równoczesnym zrzeczeniu się tytułu, poborów i wszystkich innych praw, ewentualnie wynikających ze stosunku służbowego.

§ 49.

Przeniesienie oficyantów pocztowych w stan spoczynku stosuje się do norm, obowiązujących pod tym względem co do urzędników państwowych.

Oficyantów pocztowych, przeniesionych w czasowy stan spoczynku można w razie, gdy odzyskają pełną zdolność do służby przyjąć do niej napowrót w przeciągu następnych pięciu lat, licząc od chwili przejścia w stan spoczynku, i to z zaliczeniem do dawniejszej klasy starszeństwa służbowego, przy czem jednak co do posunięcia do wyższych poborów nie uwzględnia się czasu przepędzonego w stanie spoczynku. Niezgodzenie się na ponowne zatrudnienie w służbie pociąga za sobą te same skutki, co rezygnacja ze służby.

Po upływie wymienionego terminu winno nastąpić przeniesienie w stały stan spoczynku.

§ 50.

Co do zaopatrzenia oficyantów pocztowych na starość i ich zaopatrzenia pensyjnego będą miały zastosowanie postanowienia rozporządzeń Ministerstwa handlu z dnia 21. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 108 i 109, jakoteż późniejsze rozporządzenia i reskrypty, normujące ten przedmiot, z tą zmianą, iż postanowienia, wydane dla pomocniczych urzędników pocztowych, będą obowiązywać co do oficyantów pocztowych płci męskiej, a postanowienia, wydane dla manipulantek poczt i telegrafów, co do oficyantek pocztowych przy uwzględnieniu osobnych zarządzeń, wydanych w następujących §§ 51. do 57.

§ 51.

Oficyantom pocztowym płci męskiej policzy się dla uzasadnienia i wymiaru państwowych poborów emerytalnych czas służby wojskowej, poświęcony na odbycie ustawowej służby wojskowej prezencyjnej, a przypadający na czas ich służby cywilnej, bez uiszczania osobnych wkładek emerytalnych, o ile ten okres służby wojskowej przypadł po dniu 30. września 1908; pod względem czasu służby wojskowej, przebytego aż do dnia 30. września 1908,

obowiązywać będą i nadal postanowienia § 25. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 21. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 108.

§ 52.

Podstawy emerytury dla wymiaru bieżących poborów emerytalnych oraz wkładek oficyantów pocztowych, które mają być uiszczane na cele zaopatrzenia, ustanawia się w sposób następujący:

A. Dla oficyantów pocztowych płci męskiej:

W klasie starszeństwa służbowego	wynosić będzie podstawa emerytury
I	1000 K
II	1050 K
III	1100 K
IV	1200 K
V	1300 K
VI	1400 K
VII	1550 K
VIII	1700 K
IX	1850 K
X	2000 K

B. Dla oficyantek pocztowych:

W klasie starszeństwa służbowego	wynosić będzie podstawa emerytury
I	1000 K
II	1050 K
III	1100 K
IV	1150 K
V	1200 K
VI	1250 K
VII	1300 K
VIII	1400 K
IX	1500 K
X	1600 K
XI	1700 K
XII	1800 K

§ 53.

Przy wymiarze innych poborów zaopatrzenia i odpraw (§ 2., lit. *b* do *f*, względnie § 15. i § 17. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 21. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 108), należących się oficyantom pocztowym oraz osobom przez nich osieroconym, należy podstawy emerytury, przytoczone w § 52. zniżyć o 10 procent.

§ 54.

Do podstawy emerytury oficyantów i oficyantek pocztowych, należących do najwyższej klasy starszeństwa służbowego, należy doliczyć ewentualne dodatki z tytułu starszeństwa służbowego (§ 24.).

§ 55.

Prawidłowe pobory emerytalne oficyanta pocztowego nie mogą być wymierzone w kwocie niższej od 600 K.

§ 56.

Wymiar pensji wdowich wynosi:

- a) dla wdów po oficyantach pocztowych I. do V. klasy starszeństwa służbowego . . . 700 K;
- b) dla wdów po oficyantach pocztowych VI. do IX. klasy starszeństwa służbowego . . . 750 K;
- c) dla wdów po oficyantach pocztowych X. klasy starszeństwa służbowego 800 K.

§ 57.

Kwotę odprawy, która w myśl postanowienia § 16., l. 2., lit. *d* rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 21. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 108 ma być wypłacona prowizorycznym oficyantom pocztowym, opuszczającym służbę wskutek wypowiedzenia jej ze strony dyrekcji poczt i telegrafów, wyznacza się dla prowizorycznych oficyantów pocztowych, których czas służby wynosił najwyżej jeden rok, na 100 K, a dla oficyantów, mających za sobą dłuższy czas służby, na 200 K.

§ 58.

Oficyanci pocztowi, ustanowieni ekspedyentami pocztowymi, występują na czas trwania tej służby czasowo z etatu oficyantów pocztowych i mają być traktowani przez czas tego zajęcia pod względem stosunków osobistych i poborów podług norm obowiązujących w danym razie dla urzędów III. klasy. Funkcjonariusze ci zatrzymują swój charakter służbowy i prawo ubiegania się o posady poczmistrzów, a również prawo noszenia przysługującego im uniformu.

W razie czynnego lub biernego wypowiedzenia umowy służbowej przejąć należy takich ekspedyen-

tów pocztowych na razie do spisu ekspektantów i zamieścić w nim stosownie do ich dawniejszej rangi; można ich także przejąć napowrót na etat oficyantów pocztowych, przyczem należy ich zaliczyć, przy zastrzeżeniu im rangi, do tej klasy starszeństwa służbowego, do której byliby doszli, gdyby byli stale pozostali na etacie.

Postanowienie to należy stosować także do ekspektantów, których ustanawia się wprost ekspedyentami pocztowymi.

Oficyantów pocztowych i ekspektantów, których ustanawia się ekspedyentami pocztowymi, należy utrzymywać w ewidencji w osobnym zapisku.

§ 59.

Ekspedyentki pocztowe, należące do stanu oficyantów pocztowych, którym w razie zamążpójścia pozwolono pozostać nadal w służbie, wyłączone są od ponownego przejścia na etat oficyantów pocztowych, dopóki nie zajdą co do nich warunki, ustanowione w § 3.; zatrzymają one jednak prawo ubiegania się o posady poczmistrzów i ekspedyentów pocztowych, stosownie do postanowień, obowiązujących pod tym względem.

§ 60.

Podoficerowie, posiadający certyfikaty w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, i nadający się na posady oficyantów pocztowych, mają prawo pierwszeństwa przy obsadzaniu tych posad.

Bliższe postanowienia pod względem dopuszczenia kandydatów takich do praktyki, jakoteż obsadzania nimi opróżnionych posad służbowych, ustalone są w rozporządzeniu Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 10.

§ 61.

Pomocnikami pocztowymi są osoby, uzdolnione do pełnienia służby pocztowej i telefonicznej, a używane przez poczmistrzów i ekspedyentów pocztowych pod ich kierunkiem, gwarancją i odpowiedzialnością do pełnienia tych działań służby.

Z reguły nie wolno zatrudniać pomocników pocztowych przy urzędach pocztowych I. klasy, tudzież przy takich urzędach pocztowych II. klasy, przy których systemizowana jest posada oficyanta pocztowego; za zezwoleniem Ministerstwa handlu można jednak przy urzędach pocztowych II. klasy, przy których systemizowana jest posada oficyanta pocztowego, pozwolić (przy równoczesnem zwnięciu systemizowanej posady oficyanta), by dotyczący poczmistrz zatrudniał w charakterze pomocnika pocztowego ekspektanta (§ 10.), który po myśli postanowień § 40. byłby wykluczony od pełnienia służby przy dotyczącym urzędzie pocztowym.

§ 62.

Do służby w charakterze pomocników pocztowych dopuszczone będą tylko osoby nieposzlakowane, które posiadają obywatelstwo austriackie, liczą co najmniej 16 lat wieku i ukończyły przynajmniej zupełną szkołę ludową.

Osoby, które w myśl postanowień § 4. byłyby wykluczone od uzyskania posady oficjanta pocztowego, nie mogą być także zatrudnione w charakterze pomocników pocztowych.

§ 63.

O zamiarze używania pomocnika pocztowego należy donieść dyrekcji poczt i telegrafów w czasie właściwym.

O ile dyrekcja poczt i telegrafów nie uzna za stosowne zakazać z ważnych powodów użycia upatrzzonego pomocnika pocztowego, winna ona przyjąć doniesienie zatwierdzająco do wiadomości i polecieć poczmistrzowi (ekspedyentowi pocztowemu), by w obecności świadka odebrał przez podanie ręki od pomocnika pocztowego przyrzeczenie wierności i przestrzegania tajemnicy urzędowej (zobacz załącznik 5. łącznik 5.).

Dyrekcje poczt i telegrafów mają zresztą także prawo usunięcia zatrudnionego już pomocnika pocztowego od dalszego pełnienia służby.

§ 64.

Organa inspekcyjne mają obowiązek przekonywania się podczas podróży służbowych przez krótki egzamin ustny o uzdatnieniu pomocników pocztowych do pomocniczego pełnienia służby. Gdyby się przy tem okazało, że pomocnik pocztowy zupełnie się nie nadaje, lub gdyby przy kontroli agend urzędowych dotyczącego urzędu pocztowego nasunęły się inne zarzuty co do osoby pomocnika pocztowego, wówczas winna dyrekcja poczt i telegrafów na wniosek organu inspekcyjnego usunąć go od pełnienia służby.

§ 65.

Także ekspektanci na posady oficjantów pocztowych (§ 10.) mogą być zatrudniani w charakterze

pomocników pocztowych. W tym przypadku wystarczy, jeżeli doniesienie do dyrekcji poczt i telegrafów nastąpi równocześnie z przyjęciem; odpada także egzamin ze strony organu inspekcyjnego (§ 64.).

Pomocnikom pocztowym tego rodzaju ma jedynie służbodawca przed rozpoczęciem służby przypomnieć przyrzeczenie wierności i przestrzeganie tajemnicy urzędowej, złożone w myśl § 8.

Zatrudnienie służbowe w charakterze pomocnika pocztowego jest obojętne dla dalszego zawodu służbowego ekspektantów, z tym jednakże wyjątkiem, że ekspektantów, którzy w charakterze pomocników dopuścili się grubych wykroczeń przeciw obowiązkowi służbowemu, należy wykreślić stanowczo ze spisu ekspektantów (§ 10.).

§ 66.

Pomocnicy pocztowi pozostają względem swego służbodawcy (poczmistrza, ekspedyenta pocztowego) w prywatnym stosunku służbowym, a ewentualne wynagrodzenie pozostawia się obopólnej umowie.

§ 67.

Za trzymanie pomocników pocztowych nie udziela się ekspedyentom pocztowym żadnego dodatku. Użycie pomocników pocztowych przy urzędach pocztowych II. klasy ma wprawdzie z reguły iść także na rachunek poczmistrza, można jednak dotyczącemu poczmistrzowi przyznać dodatek manipulacyjny, a to:

- a) przy urzędach pocztowych II. klasy, stopnia 1. (o więcej niż 30.000 jednostek), w kwocie 700, 600 lub 500 K;
- b) przy urzędach pocztowych II. klasy, stopnia 1. (o mniej niż 30.000 jednostek), w kwocie 600, 500 lub 400 K;
- c) przy urzędach pocztowych II. klasy, stopnia 2. w kwocie 400, 320 lub 240 K,

przyczem stosować się będzie stopę najwyższą do pomocników pocztowych płci męskiej, stopę najniższą do żon dotyczących poczmistrzów, stopę zaś średnią do wszystkich innych pomocników pocztowych płci żeńskiej.

Przyrzeczenie.

Wobec tego, że dopuszczono Pana do praktyki przy c. k. Zakładzie poczt i telegrafów, przyrzeknie Pan, że będzie Pan sumiennie pełnił obowiązki, ciążące na Panu w czasie tej praktyki a szczegółowo przepisane, że będzie Pan chętnie stosował się do ustaw i do poleceń, wydawanych Mu przez Jego przełożonych, oraz wiernie przestrzegał tajemnicy urzędowej.

„Do tego, co mi obecnie odczytano a co zrozumiałem jasno i należycie, powinienem i chcę stosować się wiernie.“

.....
(Podpis składającego przyrzeczenie.)

Powyższe przyrzeczenie złożono dnia dzisiejszego w naszej obecności.

....., dnia 19 ..

.....
(Podpis świadka.)

.....
(Podpis kierownika urzędu pocztowego.)

Nr.

Załącznik 2.

Przysięga służbowa.

Złoży Pan przysięgę Panu Bogu Wszechmogącemu i będzie Pan ślubował na honor i uczciwość, iż dochowa Pan niezłomnej wierności i posłuszeństwa Najjaśniejszemu Księżu i Panu, Franciszkowi Józefowi Pierwszemu, z Bożej łaski Cesarzowi austriackiemu, Apostolskiemu Królowi węgierskiemu, Królowi czeskiemu, dalmatyńskiemu, kroackiemu, sławońskiemu, galicyjskiemu, łodomeryjskiemu i illyryjskiemu, Arcyksiężu austriackiemu itd. itd. a po Nim Jego dziedzicom, pochodzącym z Jego rodu i krwi.

Przysięgnie Pan, że będzie Pan niezłomnie przestrzegał ustaw zasadniczych Państwa, że będzie Pan sumiennie pełnił obowiązki połączone z Jego urzędem a szczegółowo przepisane, przytem zaś miał zawsze na względzie jak największą korzyść dla służby Jego c. i k. Mości oraz Państwa, że będzie Pan chętnie stosował się do ustaw i poleceń, wydawanych Mu przez Jego przełożonych, i wiernie przestrzegał tajemnicy urzędowej.

Prócz tego przysięgnie Pan, że ani nie należy Pan obecnie do żadnego towarzystwa zagranicznego o celach politycznych, ani też w przyszłości do towarzystwa takiego nie przystąpi.

„Do tego, co mi obecnie odczytano a co zrozumiałem jasno i należycie, powinienem i chcę stosować się wiernie.

Tak mi Panie Boże dopomóż!“

.
(Podpis składającego przysięgę.)

., dnia 19 . . .

Powyzszą przysięgę złożono w dniu dzisiejszym w naszej obecności.

.
(Podpis świadka.)

.
(Podpis odbierającego przysięgę.)

Wyciąg

z ustawy z dnia 22. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 59, tyczącej się uregulowania stosunków osobistych i służbowych cywilnych funkcjonariuszy państwowych, należących do siły zbrojnej.

§ 5.

Każdy z cywilnych funkcjonariuszy państwowych zatrzymuje podczas pełnienia czynnej służby:

- a) celem własnego wykształcenia wojskowego w ciągu okresu, wyznaczonego ustawowo dla wykształcenia rekrutów;
- b) z powodu peryodycznych ćwiczeń wojskowych;
- c) w razie mobilizacji i
- d) w razie powołania pospolitego ruszenia

swoją cywilną posadę służbową i swój cywilny stopień służbowy.

Odbywanie takiej służby wojskowej nie stanowi przeszkody pod względem awansu w cywilnej służbie państwowej, ani też nie powoduje przerwy pięciolecia, którego upływ jest wymagany dla postąpienia na wyższy stopień płacy.

Podczas czynnej służby wojskowej, pełnionej celem odbycia ustawowej służby prezencyjnej, zatrzymuje każdy cywilny funkcjonariusz państwowy cywilną posadę służbową tej samej kategorii i tej samej rangi, jednak pięciolecie, którego upływ jest warunkiem postąpienia na wyższy stopień płacy, ulega przez to przerwie, z wyjątkiem czasu trwania mobilizacji wspomnianej pod c).

Rok wojenny po myśli § 10. ustawy z dnia 27. grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 158) nadaje się wprawdzie do wliczenia do ogólnego czasu służby, jednak nie do pięciolecia, wymaganego dla uzyskania wyższych poborów w czynnej cywilnej służbie państwowej.

Zasady, podane co do pięciolecia, znajdują analogiczne zastosowanie także pod względem uzyskania innych polepszeń poborów, zależnych od upływu pewnego czasu (na przykład dodatków dziesięcioletnich).

Wyciąg

z regulaminu służbowego dla urzędników i służ, podlegających III. sekcji Ministerstwa handlu.

(Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 28. listopada 1852, ogłoszony reskryptem Ministerstwa handlu z dnia 16. grudnia 1852, l. 2649, Dz. rozp. Nr. 100 z r. 1852.)

§ 14.

Urzędnicy i służcy są odpowiedzialni za ściśle stosowanie się do przepisów służbowych i instrukcyi dla nich wydanych.

Są oni obowiązani, wykonywać powierzone sobie czynności sumiennie i zgodnie z ustawami, oraz stosować się do wszelkich zarządzeń swych przełożonych, wydawanych w sprawach urzędowych.

Zarządzenia, które mogłyby pociągać za sobą odpowiedzialność urzędników podwładnych, należy ile możności wydawać na piśmie.

§ 15.

Urzędnicy i służcy winni ściśle przestrzegać tajemnic urzędowych, nawet gdyby one doszły tylko ustnie do ich wiadomości, a zobowiązanie to ciąży na nich nawet po wystąpieniu ze służby państwowej.

§ 16.

Dopóki urzędnicy i służcy istotnie zostają w służbie lub otrzymują jakiś emolument z kasy państwowej, nie wolno im ogłaszać w gazetach zażaleń przeciw zarządzeniom przełożonych lub innych stosunków, wynikających ze związku służbowego.

§ 17.

Od każdego urzędnika i służcy państwowego wymaga się, ażeby także w życiu prywatnem zachowywał się stosownie do swego stanowiska i swej godności.

§ 18.

Urzędnikom i służcom zabrania się najsurowiej przyjmowania podarunków w sprawach urzędowych.

§ 19.

Urzędnicy i służcy nie mogą poświęcać się ani brać udziału w takim zajęciu ubocznem lub przedsiębiorstwie jakiegobądź rodzaju, które

1. już z powodu swej natury lub ze względu na stanowisko urzędnika lub służcy mogłyby uzasadnić obawę stronniczości przy sprawowaniu urzędu lub służby, albo któreby
2. nie zgadzało się z przyzwoitością lub z zewnętrzną godnością urzędników i służcy lub ze stopniem służbowym pierwszych, wreszcie któreby
3. zabierało urzędnikowi lub służcy czas ze szkodą dla dokładnego spełniania obowiązków zawodowych.

O dopuszczalności zajęcia ubocznego dla urzędnika lub służcy rozstrzyga bezpośredni przełożony w urzędzie z zastrzeżeniem rekursu do władzy wyższej.

§ 23.

Każdy urzędnik i sługa jest obowiązany w miarę swych sił i bez pretensyi do osobnego wynagrodzenia spełniać te nadzwyczajne czynności, jakiego ze względów służbowych oraz z osobliwszych przyczyn były mu obok zwyczajnych obowiązków na jakiś czas poruczone przez przełożonego; w tym względzie wolno mu tylko odwołać się do wyższej władzy, które to odwołanie nie ma jednak skutku odwołczego.

§ 24.

Każdy urzędnik jest obowiązany, nie tylko złożyć się za wynagrodzeniem ustawowych kosztów podróży i dyet lub za przyznaniem wyznaczonych kwot ryczałtowych na czasowe zatrudnienie na innym miejscu, a nie tam, gdzie ma posadę, lecz także może on być, gdyby względy służbowe tego wymagały, przeniesiony stale na inne miejsce służbowe za zwrotem ustawowych kosztów przesiedlenia.

§ 25.

Wyjawszy wypadki choroby, którą należy niezwłocznie podać do wiadomości przełożonych i wedle okoliczności należycie udowodnić, nie wolno urzędnikowi lub słudze uchylać się bez szczególnego pozwolenia (urlopu) od urzędu lub służby.

Kto może udzielać takiego pozwolenia stosownie do czasu jego trwania i jakie okoliczności trzeba w tym celu wykazać, o tem stanowią szczególne przepisy służbowe.

§ 26.

Jeżeli urzędnik albo sługa prosi o urlop na dłużej, niż na kwartał, i urlop ten otrzyma, w takim razie (wyjawszy przypadek należycie udowodnionej choroby lub ważnych względów służbowych) nie pobiera on po upływie tego kwartału aż do ponownego wstąpienia do służby płacy względnie wynagrodzenia. Wyjątki od tego pravidła wymagają Najwyższego zezwolenia.

§ 27.

Urzędnik, który ma obowiązek składania rachunków lub który pełni służbę przy kasie, nie może z reguły rozpocząć nawet udzielonego mu urlopu, jeżeli nie wykazał, po uprzednim przeprowadzeniu skona kasy i likwidacyi, należytego stanu i prawidłowego oddania kasy lub materyałów, zostających pod jego zarządem.

Na zwolnienie od tego obowiązku potrzeba zezwolenia Ministerstwa (wyjawszy przypadki nagłe, w których można zadowolić się złożeniem stosownego zabezpieczenia).

§ 28.

W każdym dekrete, zawiadamiającym o udzieleniu urlopu, należy podać chwilę, od której udzielony urlop ma się zacząć.

Oddalenie się z urzędu lub służby bez udowodnienia choroby lub bez otrzymania urlopu, tudzież wszelkie nieusprawiedliwione przekroczenia tego ostatniego, karać należy jako występki służbowy.

Gdyby urzędnik albo sługa, nie udowodniwszy choroby i bez urlopu, nie jawił się w urzędzie przez ośm dni lub gdyby w przeciągu dni czternastu po upływie urlopu nie powrócił do służby, w takim razie odciągnie mu się płacę za każdy dzień opuszczony.

§ 90.

Urzędnicy i słudzy odpowiadają za szkodę, wynikłą w urzędzie lub służbie z ich winy (zwłaszcza przez przekroczenie lub zaniedbanie ich instrukcyi służbowej) i są obowiązani do jej zwrotu.

Jeżeli szkoda wynikła z winy kilku osób, wówczas każda z nich odpowiada za część szkody, spowodowaną przez jej zawinienie. Jeżeli nie można stwierdzić udziału poszczególnych osób w rządzonej szkodzi, albo jeżeli wyrządzono szkodę umyślnie, natenczas odpowiadają wszyscy za jednego a jeden za wszystkich.

§ 91.

Z reguły nie można pozywać urzędników i sług przed sądami cywilnymi z powodu ich czynności urzędowych; sędzia cywilny musi więc natychmiast odrzucić każdą tego rodzaju skargę przeciw nim wniesioną.

Wyjątek zachodzi tylko w tym wypadku, jeżeli strona otrzyma od właściwej władzy administracyjnej lub karnej wyraźne pozwolenie udania się na drogę prawa przeciw urzędnikowi lub słudze z powodu jego czynności urzędowej.

§ 92.

Pretensye rządu (Skarbu) do urzędników lub sług, wynikające jedynie ze stosunku służbowego, należy załatwiać w drodze administracyjnej. To samo stosuje się do podobnych pretensyi przeciw państwu.

§ 93.

Przepis powyższy stosuje się przeto nietylko do pretensyi, odnoszących się do należyłości urzędników lub sług albo członków ich rodziny (np. płacy, wynagrodzenia, emerytury, zaliczek, kosztów podróży itd.), lecz wogóle do wszystkich pretensyi państwa do urzędników i sług oraz pretensyi tych ostatnich do państwa, o ile one są oparte na stosunku służbowym.

§ 94.

Władze sądowe są przeto obowiązane dozwolić na zasadzie takich orzeczeń administracyjnych zabezpieczenia lub egzekucyi.

§ 95.

Nawet bez pośrednictwa sądu może dotycząca władza administracyjna zarządzić w celu ściągnięcia lub zabezpieczenia pretensyi skarbu, wynikających ze stosunku służbowego, potrącenia z płacy, wynagrodzenia lub innych poborów urzędników i sług

i uzyskać je od kas bezpośrednio albo za pośrednictwem ich władz przełożonych.

§ 96.

Potrącenia te nie mogą w niczem doznać naruszenia wskutek zajęć lub odstąpić uzyskanych już przedtem przez strony prywatne, skutkiem czego strony prywatne mogą dochodzić swych praw według obowiązujących w tym względzie szczególnych przepisów tylko co do tej części płacy, wynagrodzenia lub emerytury, której wypłata nie uległa wstrzymaniu.

§ 97.

Potrącenie z alimentacyi nie może mieć miejsca nawet na rzecz skarbu.

§ 98.

Spadku po urzędniku lub słudze, który wobec Skarbu państwa miał obowiązek składania rachunków, nie można przyznać spadkobiercom bez zgody dotyczącej władzy administracyjnej, chyba w toku postępowania egzekucyjnego.

Przyrzeczenie.

Wobec tego, że zezwolono na zatrudnienie Pana w charakterze pomocnika pocztowego, przyrzeknie Pan, że będzie Pan sumiennie pełnił obowiązki połączone z Jego służbą i wiernie przestrzegał tajemnicy urzędowej.

„Do tego co mi obecnie odczytano a co zrozumiałem jasno i dokładnie, powinienem i chcę wiernie stosować się.“

.....
(Podpis składającego przyrzeczenie.)

Powyższe przyrzeczenie złożono dnia dzisiejszego w naszej obecności.

....., dnia 19 ..

.....
(Podpis świadka.)

.....
(Podpis kierownika urzędu pocztowego.)

10.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909,

dotyczące postępowania z uprawnionymi do ubiegania się podoficerami przy kompetowaniu o posady asystentów względnie oficjantów pocztowych.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 17. stycznia 1909 zastępuje się w porozumieniu z c. k. Ministerstwem obrony krajowej postanowienia, dotyczące postępowania z uprawnionymi do ubiegania się podoficerami przy kompetowaniu o posady asystentów względnie oficjantów pocztowych, które to postanowienia ogłoszono rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 3. kwietnia 1906, Dz. u. p. Nr. 78, następującymi postanowieniami:

Artykuł I.

Prawo do bezpośredniego uzyskania posady asystenta pocztowego mają ci z podoficerów, uprawnionych do ubiegania się, którzy otrzymali certyfikat celem starania się o posady, wymienione w ustępie pierwszym § 5. ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, jeżeli

- a) ukończyli przynajmniej cztery niższe klasy szkoły średniej albo równorzędny z nimi zakład naukowy lub trzy klasy szkoły wydziałowej z wynikiem dostatecznym albo też jeżeli pełnią służbę w charakterze aspirantów na rachmistrzów wojskowych i
- b) jeżeli w myśl rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 30. lipca 1897, l. 43526, Dz. rozp. p. i t. Nr. 78, uczęszczali na kurs naukowy pocztowy i telegraficzny, połączony z sześciomiesięczną praktyką próbną przy urzędzie pocztowym w siedzibie dyrekcji poczt i telegrafów a przy końcu teje złożyli egzamin ruchu z postępowaniem co najmniej dobrym.

Artykuł II.

Podoficerowie, uprawnieni do ubiegania się i posiadający certyfikat w myśl pierwszego ustępu § 5. ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, którzy nie odpowiadają warunkom, podanym w artykule I. pod lit. a, mają na razie (art. XI.) tylko prawo do uzyskania posad oficjantów pocztowych i to tylko pod tym warunkiem, jeżeli ukończyli sześciomiesięczną praktykę próbną przy urzędzie pocztowym, unormowaną w §§ 7. i 8. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia

1909, Dz. u. p. Nr. 9 i złożyli egzamin, o którym mowa w § 9. tego rozporządzenia, z cenzurą co najmniej „uzdolniony“.

Artykuł III.

Podoficerowie, uprawnieni do ubiegania się i posiadający certyfikaty w myśl ustępu pierwszego § 5. ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, którzy wprawdzie odpowiadają warunkom, podanym w artykule I. jednak przy egzaminie ruchu otrzymali cenzurę: „Nie złożył, uznany jednak za uzdolnionego do służby oficjanta pocztowego“, mają również na razie (art. X.) tylko prawo do otrzymania posad oficjantów pocztowych.

Artykuł IV.

Celem umożliwienia kandydatom, uprawnionym do ubiegania się, przeglądu przystępnych dla nich posad, ogłaszać będzie Ministerstwo handlu w miesiącu lipcu każdego roku w formie, odpowiadającej postanowieniom ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, konkurs na przybliżoną liczbę posad asystentów i oficjantów pocztowych, które w ciągu roku następnego będą przypuszczalnie obsadzone.

Podania kandydatów uprawnionych do ubiegania się, którzy albo już otrzymali certyfikat po myśli ustępu pierwszego § 5. wymienionej ustawy lub którzy otrzymają go przypuszczalnie po ukończeniu dwunastego roku służby prezencyjnej, o dopuszczeniu do kursu naukowego pocztowego i telegraficznego (art. I.), względnie do sześciomiesięcznej praktyki próbnej (art. II.) należy wnieść tak wcześnie, by one najpóźniej do dnia 1. września każdego roku wpłynęły do Ministerstwa handlu.

Kandydaci, zostający jeszcze w czynnej służbie, mają wnieść podania swoje w drodze przełożonej komendy, względnie c. k. Ministerstwa obrony krajowej lub też c. i k. wspólnego Ministerstwa wojny.

W podaniach należy zarazem wymienić dyrekcję poczt i telegrafów, w której okręgu kandydat chce uzyskać posadę; ewentualnie można (w razie ubiegania się o posadę oficjanta pocztowego) oznaczyć także urząd pocztowy, przy którym kandydat pragnie odbywać praktykę (§ 8. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 9.).

Podoficerów, będących jeszcze w dwunastym roku służby prezencyjnej, należy jednak dopuścić do kursu naukowego względnie do praktyki próbnej tylko wtedy, jeżeli dotyczący podoficer odbywa w chwili rozpoczęcia kursu względnie praktyki próbnej już drugą połowę dwunastego roku służby prezencyjnej.

Artykuł V.

Na podstawie podań, wniesionych w myśl artykułu IV., utrzymywać się będzie w Ministerstwie handlu przegląd kandydatów i przydziałać ich w czasie właściwym, przy równoczesnem przesłaniu podań, do poszczególnych dyrekcji poczt i telegrafów. Przy przydziale tym będzie się wprawdzie uwzględniać w ogólności życzenia, wyrażone przez kandydatów co do miejsca służbowego, jednak Ministerstwo handlu zastrzega sobie prawo przydzielania poszczególnych kandydatów z jednej strony odpowiednio do stosunków osobistych i służbowych w poszczególnych okręgach dyrekcyjnych, a z drugiej strony przy uwzględnieniu znajomości języków i przynależności kandydatów.

Oplata za naukę, oznaczona w ostatnim ustępie § 7. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 9, będzie co do podoficerów uprawnionych do ubiegania się przejęta na etat Zakładu poczt i telegrafów.

Artykuł VI.

Dyrekcje poczt i telegrafów winny w czasie właściwym powołać kandydatów do kursu naukowego względnie do praktyki próbnej i to drogą bezpośredniej korespondencji z przelożonymi komendami wojskowymi kandydatów, ewentualnie co do kandydatów, którzy nie są już w czynnej służbie, bezpośrednio.

Dyrekcje poczt i telegrafów winny zarazem, niezależnie od powołania, zarządzanego na podstawie podań, spowodować natychmiast dochodzenia co do zachowania się kandydatów pod względem obywatelskim i obyczajowym przed ich wstąpieniem do służby wojskowej, ewentualnie po wystąpieniu z teje. W razie niepomyślnego wyniku dochodzeń tych należy bezzwłocznie donieść o tem Ministerstwu handlu, które następnie zniesie się z c. k. Ministerstwem obrony krajowej, względnie z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny.

Artykuł VII.

Uprawnionych do ubiegania się frekwentantów kursu naukowego pocztowego i telegraficznego należy jeszcze przed upływem szóstego miesiąca urlopu, bez wygotowania formalnego potwierdzenia frekwencji i bez osobnej prośby, poddać egzaminowi ruchu w sposób przepisany.

O wyniku egzaminu należy donieść bezzwłocznie Ministerstwu handlu przy ponownem przedłożeniu podań podoficerów. Kandydatom wręcza się świadectwa z egzaminu, ewentualnie rezolucję co do niepomyślnego wyniku egzaminu (§ 35. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 30. lipca 1897, l. 43526, Dz. rozp. p. i t. Nr. 78).

Artykuł VIII.

Uprawnieni do ubiegania się frekwentanci kursu naukowego pocztowego i telegraficznego, którzy otrzymali przy egzaminie ruchu przynajmniej cenzurę „złożył z dobrym postępem“, mianowani będą na podstawie doniesienia o wyniku egzaminu (art. VII.), i to kandydaci, pozostający w dwunastym roku służby prezencyjnej, ewentualnie dopiero po dodatkowem przedłożeniu certyfikatu, asystentami pocztowymi o ile możności (art. V.) w tych okręgach dyrekcyjnych, które sobie wybrali.

W tym celu zarezerwuje się odpowiednią liczbę posad asystentów pocztowych, opróżnionych podczas trwania kursu naukowego.

Asystentów pocztowych tego rodzaju szereguje się pomiędzy sobą przedewszystkiem podług wyniku egzaminu a w obrębie grup z jednakowym wynikiem egzaminu, podług czasu rzeczywiście odbytej służby czynnej, gdy zaś czas ten jest równy, podług rangi wojskowej, a w ostatnim rzędzie podług wieku, podczas gdy kandydatów, będących w dwunastym roku służby prezencyjnej, którzy przedłożą certyfikat dopiero po zamianowaniu innych kandydatów uprawnionych do ubiegania się, szeregować się będzie podług dnia ich nominacyi.

Artykuł IX.

Podoficerów uprawnionych do ubiegania się, których dopuszczono do praktyki próbnej celem uzyskania posad oficyantów pocztowych, należy jeszcze przed upływem szóstego miesiąca urlopu poddać egzaminowi, o którym mowa w § 9. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 9; tych podoficerów, którzy złożyli egzamin, należy równocześnie z wygotowaniem i wręczeniem świadectwa z egzaminu, i to kandydatów, będących w dwunastym roku służby prezencyjnej, dopiero po przedłożeniu certyfikatu, mianować oficyantami pocztowymi i zaliczyć do V. klasy starszeństwa służbowego względnie o ile w chwili zamianowania wysłużyli więcej jak 13 lat wojskowej służby prezencyjnej, od razu do VI. klasy starszeństwa służbowego (§ 21. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 9). Celem umieszczenia tych podoficerów na posadach należy wstrzymać się z obsadzeniem odpowiedniej liczby posad oficyantów pocztowych w odnośnym okręgu dyrekcyjnym.

Ministerstwu handlu należy złożyć sprawozdanie o wynikach praktyki próbnej i egzaminu, tudzież o umieszczeniu podoficerów na posadach.

Artykuł X.

Jeżeli frekwentanci kursu naukowego pocztowego i telegraficznego otrzymali przy egzaminie ruchu cenzurę „nie złożył, uznany jednak za uzdol-

nionego do służby oficjanta pocztowego“, wówczas należy ich z urzędu spowodować do złożenia pisemnego oświadczenia, czy chcą powtórzyć egzamin ruchu, czy też zrzec się tego powtórzenia i starać o uzyskanie posady oficjanta pocztowego, i to w tym ostatnim przypadku z wymienieniem okręgu dyrekcyjnego, w którym życzą sobie uzyskać posadę.

Oświadczenie to należy dotęczyć do doniesienia, które się przesyła po myśli artykułu VII.

Ministerstwo handlu przesyła następnie podanie dotyczącego podoficera wraz z jego oświadczeniem jednej z dyrekcyi poczt i telegrafów i to wedle możności dyrekcyi wymienionej w oświadczeniu z poleceniem, by dotyczącego podoficera mianowała oficjantem pocztowym.

Oficjantów pocztowych tego rodzaju należy pod względem zaliczenia do klas starszeństwa służbowego traktować tak, jak oficjantów pocztowych, mianowanych w myśl artykułu IX.

Artykuł XI.

Oficjanci pocztowi, którzy otrzymali posady na zasadzie certyfikatu po myśli ustępu pierwszego § 5. ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, mają prawo żądać, jeżeli przy egzaminie na oficjanta pocztowego uzyskali cenzurę „znakomicie uzdolniony“, najpóźniej po odbyciu trzyletniej, w innych zaś przypadkach po odbyciu czteroletniej zadowolającej służby w charakterze oficjanta pocztowego, dopuszczenia ich do kursu naukowego pocztowego i telegraficznego i ewentualnego przeniesienia w tym celu w drodze urzędowej do miejsca siedziby dyrekcyi poczt i telegrafów.

Odnośne podania wnosić należy najpóźniej do dnia 15. września w przepisanej drodze służbowej do Ministerstwa handlu, które w razie, jeżeli zachodzą odnośne wymogi, wyda równocześnie dalsze polecenia pod względem dopuszczenia kandydatów do kursu naukowego pocztowego i telegraficznego, uwzględniając przytem o ile możności życzenia wyrażone co do miejsca służbowego.

Artykuł XII.

Uprawnionych do ubiegania się podoficerów, posiadających certyfikaty w myśl § 4. ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, dopuszczać się będzie na próbę również do sześciomiesięcznej praktyki próbnej w służbie pocztowej, unormowanej w §§ 7. i 8. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 9, celem uzyskania posad oficjantów pocztowych, pod warunkiem, że wykażą ogólne wykształcenie przynajmniej w zakresie, objętym planem nauki klasy piątej szkoły ludowej pięcio- lub więcejklasowej. Dowodu tego należy dostarczyć przez przedłożenie świadectwa uwolnienia z pięcio- lub więcejklasowej po-

wszechnej szkoły ludowej, z którego wynika ukończenie V. kursu rocznego, albo też świadectwa uwolnienia szkoły wydziałowej. Gdyby kandydat nie mógł przedłożyć takiego świadectwa uwolnienia, w takim razie ma udowodnić swoje ogólne wykształcenie świadectwem z egzaminu złożonego umyślnie w tym celu z dobrym wynikiem w jednej z powyżej wspomnianych kategorii powszechnych szkół ludowych z materyału V. kursu rocznego.

Artykuł XIII.

Co do wnoszenia podań przez kandydatów tego rodzaju, co do ich przydzielania i powoływania do praktyki próbnej, jakoteż dopuszczania do egzaminu, o którym mowa w § 9. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 9, znajdują analogiczne zastosowanie odnośne postanowienia artykułów IV., V., VI. i IX. Tych podoficerów, którzy złożyli egzamin, należy, równocześnie z wygotowaniem i wręczeniem świadectwa z egzaminu, i to kandydatów będących w dwunastym roku służby prezencyjnej dopiero po przedłożeniu certyfikatu, mianować oficjantami pocztowymi na razie w charakterze prowizorycznym, z tym dodatkiem, że postanowienia § 47., l. 1. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 9, tyjące się dopuszczalności wypowiedzenia służby, mają do nich zastosowanie.

Dyrekcye poczt i telegrafów mają w tym celu wstrzymać się z obsadzeniem odpowiedniej liczby posad oficjantów pocztowych.

Pod względem zaliczenia oficjantów pocztowych tego rodzaju do klas starszeństwa służbowego będą stosowane postanowienia artykułu IX., ustępi 1.

Ministerstwu handlu należy złożyć sprawozdanie o wynikach praktyki próbnej i egzaminu, tudzież o umieszczeniu podoficerów na posadach.

Oficjantów pocztowych tego rodzaju, którzy przy egzaminie na oficjanta pocztowego otrzymali cenzurę „znakomicie uzdolniony“, należy po odbyciu zadowolającej jednorocznej służby w charakterze oficjanta pocztowego, a w innych przypadkach po odbyciu zadowolającej dwuletniej służby zatwierdzić stale w ich charakterze służbowym.

Co do uzyskania posad asystentów pocztowych będą stosowane do tego rodzaju podoficerów, mianowanych oficjantami pocztowymi, postanowienia artykułu X. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 9, z tym dodatkiem, że w razie późniejszego wykazania wykształcenia przygotowawczego, o którym mowa w artykule I., pod lit. a, należy z oficjantami tego rodzaju postępować po myśli postanowień artykułu XI., ustępi 1.

Mataja wr.

11.**Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909,****dotyczące uregulowania stosunków służby i płacy mechaników Zakładu poczt i telegrafów.**

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 17. stycznia 1909 rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

„Postanowienia normalne co do stosunków służby i płacy mechaników Zakładu poczt i telegrafów“, ogłoszone niniejszem rozporządzeniem, wejdą w życie z dniem 1. lutego 1909.

Artykuł II.

Dotychczasowych pomocników mechaników i mechaników pomocniczych, którzy w tym charakterze wysłużyli więcej jak rok, należy zaraz zamianować mechanikanu w myśl postanowień normalnych.

Pod względem zaliczenia do szematu płacy, zaprowadzonego niniejszymi postanowieniami normalnymi (§ 8.), należy z potrąceniem jednego roku policzyć cały czas służby, wysłużony przez od-

nośne osoby w charakterze mechaników pomocniczych lub pomocników mechaników w myśl rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 14. marca 1906, Dz. u. p. Nr. 64, względnie przed wejściem rozporządzenia tego w życie w charakterze pomocników mechaników dawnego systemu.

Tych mechaników pomocniczych, którzy mają za sobą czas służby krótszy od roku, należy na razie ustanowić aspirantami na mechaników a dopiero po ukończeniu roku służby zamianować mechanikami, pomijając wyjątkowo egzamin przepisany w § 4. postanowień normalnych.

Artykuł III.

Z dniem, w którym „Postanowienia normalne co do stosunków służby i płacy mechaników Zakładu poczt i telegrafów“ wejdą w życie, traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 14. marca 1906, Dz. u. p. Nr. 64, dotyczące uregulowania stosunków służby i płacy pomocników mechaników przy Zakładzie poczt i telegrafów, tudzież rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 23. marca 1907, Dz. u. p. Nr. 91, zmieniające niektóre postanowienia powyższego rozporządzenia, wreszcie wszystkie inne postanowienia, nie będące w zgodzie z postanowieniami normalnymi.

Mataja wlr.

Postanowienia normalne

co do

stosunków służby i płacy mechaników Zakładu poczt i telegrafów.

§ 1.

Do ustawiania i utrzymywania w dobrym stanie urządzeń technicznych przy państwowych zakładach telegraficznych i telefonicznych używa się mechaników, których stosunki służby i płacy stosują się do następujących postanowień.

§ 2.

Warunkiem uzyskania posady mechanika jest:

1. wykazanie obywatelstwa austriackiego;
2. nieskazitelność pod względem obywatelskim i moralnym;
3. wiek, nie przekraczający 35 lat;
4. zdolność fizyczna, sprawdzona zbadaniem, podjętem przez lekarza zakładowego;
5. dowód wyuczenia się rzemiosła mechanika;
6. wykazanie przynajmniej trzechletniego zawodowego zatrudnienia w warsztacie aparatom Zakładu poczt i telegrafów.

Kompetenci, którzy uzyskali dowód uzdolnienia w rzemiośle mechanika przez ukończenie szkół zawodowych, są uwolnieni od dostarczenia dowodu, wymaganego w punkcie 5.

§ 3.

Uprawnieni do ubiegania się podoficerowie, którzy posiadają certyfikat w myśl ustępu pierwszego § 5. ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, mogą uzyskać posady mechaników, jeżeli przed odbyciem służby wojskowej wyuczili się rzemiosła mechanika względnie uzyskali dowód uzdolnienia w tem rzemiośle i jeżeli mogą wykazać kilkoletnie praktyczne zatrudnienie w charakterze podoficerów w służbie elektrotechnicznej wojska lub marynarki wojennej.

Uprawnieni do ubiegania się podoficerowie, którzy jako chłopcy lub uczniowie w służbie elek-

trycznej otrzymali odpowiednie wykształcenie fachowe w szkole maszyn marynarki wojennej, są uwolnieni od przedstawiania dalszego dowodu wyuczenia się rzemiosła mechanika i mogą domagać się już co najmniej po jednorocznem praktycznem zatrudnieniu w charakterze podoficerów w służbie elektrotechnicznej marynarki nadania im posad mechaników.

§ 4.

Innych kandydatów, co do których zachodzą wymogi określone w § 2., punkt 1. do 5., którzy jednak nie mogą wykazać przepisanego tamże w punkcie 6. zatrudnienia w warsztacie aparatom Zakładu poczt i telegrafów, można wyjątkowo, jeżeli dostarczą dowodu przynajmniej trzechletniego zawodowego zatrudnienia w przedsiębiorstwie (zakładzie) elektrotechnicznym, przyjąć jako aspirantów na mechaników w miarę rozporządzalnych posad mechaników. Winni oni po jednorocznem próbnem zatrudnieniu w tym charakterze poddać się egzaminowi co do obchodzenia się z aparatami telegraficznymi i telefonicznymi, poczem mianowani będą mechanikami, o ile złożą egzamin z postępowaniem dobrym. Egzamin powyższy zdaje się w odnośnej dyrekcji poczt i telegrafów. Jednorazowe powtórzenie tegoż jest dopuszczalne. Aspiranci na mechaników, którzy aż do upływu drugiego roku służby nie złożyli egzaminu tego, będą usunięci ze służby.

Od aspirantów na mechaników winien ich bezpośredni przełożony w urzędzie odebrać przy rozpoczęciu służby w obecności świadka płci męskiej przyrzeczenie wierności i dochowywania tajemnicy urzędowej (zobacz załącznik 1.).

Aspiranci na mechaników pobierają wynagrodzenie dzienne, wynoszące w Wiedniu 4 K, w I. okręgu klas dodatków aktywalnych 3 K 80 h, w II. okręgu 3 K 60 h, w III. okręgu 3 K 40 h, a w IV. okręgu 3 K 20 h. Wynagrodzenie dzienne pobiera się w miesięcznych ratach z dołu, a zależy

ono w ogólności od warunku faktycznego pełnienia służby. Wyjątki od tej ostatniej zasady zachodzą w następujących wypadkach:

- a) W razie choroby wypłacać się będzie aspirantom na mechaników płacę dzienną przez przeciąg pierwszych trzech miesięcy w pełnej wysokości, natomiast w następnych dwóch miesiącach zmniejszy się ją o 25 procent. Z upływem piątego miesiąca zastawia się płacę dzienną.
- b) Wśród okoliczności, zasługujących na uwzględnienie można pozostawić aspirantom na mechaników połowę płacy dziennej w razie powołania ich do wyćwiczenia wojskowego przez przeciąg czasu, wyznaczony ustawowo do wykształcenia rekrutów, tudzież przez czas niemożności pełnienia służby, spowodowanej odbywaniem ćwiczenia wojskowego.

Stosunek służbowy aspirantów na mechaników może ulec rozwiązaniu przez wypowiedzenie służby; w tym celu ustanawia się obustronnie czteronastodniowy termin wypowiedzenia.

Gdyby jednak aspirant na mechanika dopuścił się znacniejszego wykroczenia przeciw obowiązkowi służbowemu lub gdyby pokazało się, że jest on oczywiście niezdolny do służby, wówczas należy go odalić bez poprzedniego wypowiedzenia.

§ 5.

Posadę mechanika nadaje się dekretem. Mianowani wchodzi w stały stosunek służbowy do państwa,

który może ulec rozwiązaniu tylko pod warunkami, oznaczonymi w § 21.

Mianowany winien na piśmie potwierdzić odbiór dekretu z tym dodatkiem, iż zapoznał się z treścią postanowień normalnych.

§ 6.

Należytość, którą z powodu nadania posady służbowej opłacać mają mechanicy według pozycji taryfy 40, lit. a, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, obliczyć należy przy zastosowaniu postanowienia § 16., lit. c ustawy o należytościach na podstawie dziesięciokrotnych poborów rocznych według skali III.

Do obliczania, przypisywania i ściągania należytości przypadających z powodu nadania posad służbowych stosować należy w analogiczny sposób postanowienia rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 26. grudnia 1905, l. 68608, Dz. rozp. p. i tel. Nr. 132.

§ 7.

Od każdego mechanika należy przy rozpoczęciu służby a względnie, jeżeli tenże był już zajęty jako aspirant na mechanika, po doręczeniu dekretu, obejmującego mianowanie go mechanikiem, odebrać przysięgę służbową (zobacz załącznik 2.).

§ 8.

Mechanicy otrzymują płacę roczną według następującego szematu:

Klasa starszeństwa służbowego	W o k r ę g u				
	Wiednia	I.	II.	III.	IV.
	klasy dodatków aktywalnych				
	k o r o n				
I.	1600	1450	1400	1350	1300
II.	1800	1650	1600	1550	1500
III.	2000	1850	1800	1750	1700
IV.	2200	2050	2000	1950	1900
V.	2400	2250	2200	2150	2100
VI.	2600	2450	2400	2350	2300
VII.	2800	2650	2600	2550	2500
VIII.	3000	2850	2800	2750	2700
IX.	3250	3050	3000	2950	2900
X.	3500	3250	3200	3150	3100
XI.	3750	3450	3400	3350	3300
XII.	4000	3650	3600	3550	3500

Płacę wypłaca się w ratach miesięcznych z góry.

Posunięcie do klas starszeństwa służbowego II. i III. następuje po dwóch, a do klas starszeństwa służbowego IV., tudzież VI. do VIII. po trzech, zaś do klas X. do XII. po czterech latach służby, przebytych w klasie poprzedzającej.

Każdy rzeczywisty czas służby, przebyty w charakterze mechanika, nadaje się do policzenia przy posunięciach, które będą zarządzane z urzędu.

Postąpienie do V. klasy starszeństwa służbowego winno nastąpić co najmniej po trzech, a postąpienie do IX. klasy starszeństwa służbowego co najmniej po czterech latach służby, przebytych w klasie poprzedzającej, i zależy od warunku zadowalającego pełnienia służby.

Z chwilą przejścia do IX. klasy starszeństwa służbowego otrzymują mechanicy tytuł służbowy starszych mechaników.

§ 9.

Posunięcie mechaników do wyższych klas starszeństwa służbowego należy zarządzać corocznie w dwóch terminach w ten sposób, iż mechanicy, którzy aż do dnia 31. marca względnie 30. września każdego roku włącznie ukończą czas służby, wymagany dla posunięcia do wyższej klasy, mają rozpocząć pobieranie wyższych poborów z następnym dniem 1. kwietnia względnie 1. października tego samego roku. Od posunięcia tego będą wyłączeni w razie nie zadowalającego pełnienia służby w myśl postanowień § 8. mechanicy IV. względnie VIII. klasy starszeństwa służbowego. Gdyby wyłączenie to miało się rozciągać na czas dłuższy, aniżeli sześć półroczy, wówczas może ono być orzeczone tylko w drodze dyscyplinarnej (§ 20).

§ 10.

Pobór płacy rocznej zależy od warunku faktycznego sprawowania służby, pomijając wypadki nieobecności w służbie spowodowanej konieczną udowodnioną chorobą, urlopem, udzielonym zgodnie z przepisami, lub stawieniem się do służby wojskowej w przypadkach, unormowanych w § 5. ustawy z dnia 22. czerwca 1878, Dz. n. p. Nr. 59, pod lit. a, b i d (zobacz załącznik 3.).

Pobór płacy rozpoczyna się w razie mianowania mechanikiem z pierwszym dniem miesiąca, następującego po mianowaniu, a w razie posunięcia do wyższych klas starszeństwa służbowego z pierwszym dniem tego miesiąca, który następuje po ukończeniu dwulecia, względnie trzylecia, względnie czterolecia.

Płacę roczną należy zamknąć:

1. w razie uzyskania wyższych poborów, z chwilą zarządzenia wypłaty tych nowych poborów;

2. w razie stawienia się do odbycia wojskowej służby prezencyjnej, tudzież w przypadkach rozwiązania stosunku służbowego, z końcem odnośnego miesiąca.

Wynagrodzenia uboczne mechaników, które będą im wypłacane w razie nadzwyczajnych czynności służbowych lub zatrudnień, uregulowane są osobnymi przepisami.

§ 11.

Mechanikom, którzy mają się stawić do odbycia ustawowej służby wojskowej prezencyjnej, zastępuje się posadę służbową na czas tego powołania, nie uwzględniając jednak czasu wojskowej służby prezencyjnej pod względem uzyskania wyższych poborów.

§ 12.

Mechanikom można udzielać pod warunkami, obowiązującymi co do udzielania zaliczek rzeczywistym urzędnikom państwowym, bezprocentowych zaliczek aż do kwoty maksymalnej, równającej się trzechmiesięcznej płacy, których zwrot ma nastąpić najwyżej w dwudziestu ratach miesięcznych.

§ 13.

Pod warunkami, obowiązującymi wogóle co do udzielania remuoceracji pieniężnych i zapomóg, można przyznawać remuneracje pieniężne i zapomogi dla mechaników.

§ 14.

Bezpośredni przełożony w urzędzie może udzielać mechanikom na ustnie wniesioną prośbę przy równoczesnem doniesieniu o tem do dyrekcji poczt i telegrafów w ciągu roku urlopu aż do dni 14, o ile służba na to pozwala i o ile nie wynikną koszta zastępstwa.

Dłuższe urlopy wymagają zezwolenia dyrekcji poczt i telegrafów.

§ 15.

W razie nieobecności w służbie spowodowanej chorobą należy niezwłocznie zrobić służbowe doniesienie, które następnie ma być przedłożone dyrekcji poczt i telegrafów.

Gdyby nieobecność w służbie trwała dłużej jak ośm dni, wówczas należy przedłożyć świadectwo

lekarskie, o ile nie nastąpi zbadanie przez lekarza zakładowego; także w razie krótszych nieobecności w służbie można zażądać przedłożenia świadectwa lekarskiego.

W czasie trwania choroby pobierają mechanicy swą płacę aż do upływu jednego roku, o ile już wcześniej nie będą przeniesieni w czasowy lub stały stan spoczynku.

§ 16.

Dyrekcje poczt i telegrafów winny prowadzić co do mechaników dotyczącego okręgu tabelle służbowe i kwalifikacyjne.

Będą one obejmować:

1. ogólne daty wraz z datami, odnoszącymi się do służby wojskowej;

2. daty co do studyów, wykształcenia fachowego, ewentualnych egzaminów i znajomości języków;

3. wymienienie każdorazowego miejsca służbowego i rodzaju zatrudnienia;

4. orzeczenie co do kwalifikacji podług rubryk:

- a) pilność,
- b) zdolności,
- c) zachowanie się w służbie,
- d) zachowanie się pozasłużbowe i to podług stopni:

ad a) nadzwyczajna, zadowolająca, mała,

ad b) znakomite, dobre, małe,

ad c) zupełnie odpowiednie, odpowiednie, mniej odpowiednie,

ad d) bez zarzutu, mniej odpowiednie.

Tabele kwalifikacyjne utrzymywać należy w ewidencji; w tym celu winni:

1. mechanicy podawać bezzwłocznie do wiadomości przełożonej dyrekcyi poczt i telegrafów wszystkie zmiany, zasze w ich stosunkach osobistych, o ile one i tak już nie są z urzędu znane;

2. przełożeni urzędów, przy których zatrudnieni są mechanicy IV. względnie VIII. klasy starszeństwa służbowego, wydawać podług wyżej podanych rubryk orzeczenie swoje co do kwalifikacji dotyczących osób każdorazowo z końcem roku a względnie, jeżeli mechanik zmienia posadę w ciągu roku, przy sposobności wystąpienia ze służby i przysyłać ją dyrekcyi poczt i telegrafów. Przy dawaniu kwalifikacji należy postępować z największą sumiennością; wydający kwalifikację jest za nią odpowiedzialny pod karą dyscyplinarną.

Każdemu mechanikowi IV. względnie VIII. klasy starszeństwa służbowego należy na jego prośbę podać do wiadomości raz na rok kwalifikację od-

noszącą się do niego; funkcjonaryusz ten ma także prawo wniesienia w przeciągu dni ośmiu w przepisanej drodze służbowej ewentualnych zarzutów przeciw kwalifikacji, o których dyrekcyja poczt i telegrafów rozstrzyga ostatecznie.

§ 17.

Postanowienia §§ 14. do 19., 23. do 28., następnie 90. do 98. obwieszczonego reskryptem Ministerstwa handlu z dnia 16. grudnia 1852, l. 2649, Dz. rozp. p. Nr. 100, regulaminu służbowego dla urzędników i sług, podlegających III. sekcji Ministerstwa handlu (zobacz załącznik 4.) mają analogiczne zastosowanie do mechaników a także do aspirantów na mechaników.

§ 18.

Mechanicy i aspiranci na mechaników są zatem w szczególności obowiązani przykładać się do prac, których wymaga poruczona im każdorazowo służba, wiernie, pilnie i uczciwie, podług najlepszej wiedzy i możliwości oraz przyswoić sobie sumiennie wiadomości i wprawę, jakich do tego potrzeba.

Są oni odpowiedzialni za szybkie i punktualne wykonanie poruczonych im czynności służbowych, winni dotrzymać dokładnie godzin urzędowych, a w przypadku koniecznym, gdy zajdzie nadzwyczajna potrzeba, pełnić służbę także poza godzinami urzędowymi.

Mechanicy i aspiranci na mechaników mają dalej obowiązek zachować wobec każdego tajemnicę co do spraw służbowych. Odpowiadają za poruczone im dobro i za każdą szkodę państwa, wynikłą z ich winy. Przełożonym swoim winni są posłuszeństwo i szacunek; w obcowaniu służbowym z innymi funkcjonaryuszami i ze stronami powinni zachowywać się uprzejmie; zabrania się im najsurowiej przyjmowania od stron podarunków lub innych korzyści z powodu swych czynności urzędowych względnie zapewniania ich sobie.

Mechanicy i aspiranci na mechaników winni także poza służbą zachowywać się przyzwoicie i honorowo, oraz wstrzymać od niedozwolonych zajęć ubocznych.

§ 19.

Żadnego mechanika ani aspiranta na mechanika nie wolno przydzielać do urzędu, z którego przełożonym jest on spokrewniony albo spowinowacony w linii wstępnej lub zstępnej, względnie spokrewniony w linii bocznej aż do czwartego stopnia albo spowinowacony aż do drugiego stopnia.

§ 20.

Przepisy, obowiązujące pod względem postępowania dyscyplinarnego z urzędnikami państwo-

wymi a przede wszystkim postanowienia cesarskiego rozporządzenia z dnia 10. marca 1860, Dz. u. p. Nr. 64, będą miały analogiczne zastostowanie do mechaników z tą zmianą, że w miejsce kary pozbawienia możności postąpienia na wyższy stopień orzec można jako karę dyscyplinarną odjęcie możności postąpienia do wyższej płacy na czas oznaczony lub nieoznaczony, a w miejsce przeniesienia w drodze karnej na inne miejsce służbowe z niższymi poborami przeniesienie do bezpośrednio niższego stopnia płacy na czas od jednego do najwyżej sześciu półroczy.

Gdyby mechanik zawieszony w służbie nie mógł opędzić kosztów utrzymania siebie i swojej rodziny, należy mu przyznać alimentację, którą wyznacza się z reguły dopiero na jego formalną prośbę a tylko w tym razie z urzędu, gdyby potrzeba jej była notorycznie znaną.

Alimentację wymierzać należy odpowiednio do potrzeby w wysokości od jednej do dwóch trzecich płacy rocznej.

Jeżeli zawieszenie zniesiono w drodze rekursu lub jeżeli uznano ostatecznie zawieszzonego w służbie mechanika za wolnego od winy, w takim razie należy mu wypłacić dodatkowo pełną kwotę zamkniętych poborów po strąceniu pobranej ewentualnie alimentacji.

§ 21.

Stosunek służbowy mechaników ulega rozwiązaniu:

1. przez zrzeczenie się posady służbowej (§ 22.);
2. przez przeniesienie w stały stan spoczynku (§ 23.);
3. przez oddalenie ze służby;
4. przez śmierć.

§ 22.

W razie zrzeczenia się posady służbowej następuje dobrowolne wystąpienie ze służby przy równoczesnym zrzeczeniu się tytułu, poborów i wszystkich innych praw, ewentualnie wynikających ze stosunku służbowego.

Do przyjęcia rezygnacji z posady służbowej powołana jest dyrekcya poczt i telegrafów z tem ograniczeniem, że przyjęcie rezygnacji mechanika, zostającego w śledztwie karnem lub dyscyplinarnem, zastrzeżone jest Ministerstwu handlu.

§ 23.

Przeniesienie mechaników w stan spoczynku stosuje się do norm, obowiązujących pod tym względem co do funkcyonaryuszy państwowych.

Mechaników przeniesionych w czasowy stan spoczynku można w razie, gdy odzyskają pełną zdolność do służby, przyjąć do niej napowrót

w przeciągu następnych pięciu lat, licząc od chwili przejścia w stan spoczynku, i to z zaliczeniem do dawniejszej klasy starszeństwa służbowego, przy czem jednak co do posunięcia do wyższych poborów nie uwzględni się czasu przepędzonego w stanie spoczynku. Niezgodzenie się na ponowne zatrudnienie w służbie pociąga za sobą te same skutki co rezygnacya ze służby. Po upływie wymienionego terminu winno nastąpić przeniesienie w stały stan spoczynku.

§ 24.

Postanowienia rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 21. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 108, dotyczące udzielania przez państwo zaopatrzenia ustanowionym za dekretem poczmistrzom, pocztowym urzędnikom pomocniczym i manipulantom przy pocztach i telegrafach, będą mieć analogiczne zastosowanie także do mechaników, z uwzględnieniem postanowień poniżej podanych (§§ 25. do 28.).

§ 25.

Podstawy emerytury dla wymiaru bieżących poborów emerytalnych oraz wkładek mechaników, które mają być uiszczane na cele zaopatrzenia, ustanawia się w sposób następujący:

Klasa starszeństwa służbowego	Podstawa emerytury
I	1250
II	1400
III	1550
IV	1700
V	1850
VI	2000
VII	2200
VIII	2400
IX	2600
X	2800
XI	3000
XII	3200

Przy wymiarze innych poborów zaopatrzenia i odpraw (§ 2., lit. b do f, względnie § 15. i § 17. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 21. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 108), należących się mechanikom oraz osobom przez nich osieroconym, należy podstawy emerytury zniżyć o dziesięć procent.

§ 26.

Prawidłowe pobory emerytalne mechanika nie mogą być wymierzone w kwocie niższej od 800 K.

§ 27.

Wymiar pensji wdowich wynosi:

- a) dla wdów po mechanikach I. do VIII. klasy starszeństwa służbowego 800 K;
- b) dla wdów po mechanikach IX. do XI. klasy starszeństwa służbowego 1000 K;
- c) dla wdów po mechanikach XII. klasy starszeństwa służbowego 1200 K.

§ 28.

Mechanikom można na ich prośbę policzyć dodatkowo czas służby, odbytej faktycznie w charakterze aspirantów na mechaników, przyczem stosowane być mają w sposób analogiczny postanowienia, wydane w §§ 3. i 25. rozporządzenia Minister-

stwa handlu z dnia 21. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 108, co do pomocniczych urzędników pocztowych płci męskiej.

Czas służby wojskowej, przebyty przez mechaników względnie aspirantów na mechaników podczas pełnienia cywilnej służby państwowej celem dopełnienia ustawowej służby wojskowej prezencyjnej, będzie uwzględniony bez uiszczania dodatkowych dopłat przy obliczaniu czasu służby, nadającego się do policzenia pod względem wymiaru poborów emerytalnych.

Mechanikom, zamianowanym na podstawie certyfikatu w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, policzy się bez dalszej dopłaty czas ich czynnej służby wojskowej bez względu na to, czy przejście z niej nastąpiło bezpośrednio lub pośrednio.

Przyrzeczenie.

Wobec tego, że przyjęto Pana jako aspiranta na mechanika c. k. Zakładu poczt i telegrafów, przyrzeknie Pan, że będzie Pan sumiennie pełnił obowiązki, połączone z Jego służbą a szczegółowo przepisane, że będzie Pan chętnie stosował się do ustaw i do poleceń, wydawanych Mu przez Jego przełożonych, oraz wiernie przestrzegał tajemnicy urzędowej.

„Do tego, co mi obecnie odczytano a co zrozumiałem jasno i należycie, powinieć i chcę wiernie stosować się.“

.....
(Podpis składającego przyrzeczenie.)

Powyższe przyrzeczenie złożono dnia dzisiejszego w naszej obecności.

....., dnia 19 ..

.....
(Podpis świadka.)

.....
(Podpis kierownika urzędu pocztowego.)

Nr.

Załącznik 2.

Przysięga służbowa.

Złoży Pan przysięgę Panu Bogu Wszechmogącemu i będzie Pan ślubował na honor i uczciwość, iż dochowa Pan niezłomnej wierności i posłuszeństwa Najjaśniejszemu Księciu i Panu, Franciszkowi Józefowi Pierwszemu, z Bożej łaski Cesarzowi austriackiemu, Apostolskiemu Królowi węgierskiemu, Królowi czeskiemu, dalmatyńskiemu, kroackiemu, sławońskiemu, galicyjskiemu, lodomeryjskiemu i illyryjskiemu, Arcyksięciu austriackiemu itd. itd. a po Nim Jego dziedzicom, pochodzącym z Jego rodu i krwi.

Przysięgnie Pan, że będzie Pan niezłomnie przestrzegał ustaw zasadniczych Państwa, że będzie Pan sumiennie pełnił obowiązki połączone z Jego urzędem a szczegółowo przepisane, przytem zaś miał zawsze na względzie jak największą korzyść dla służby Jego c. i k. Mości oraz Państwa, że będzie Pan chętnie stósował się do ustaw i poleceń, wydawanych Mu przez Jego przełożonych, i wiernie przestrzegał tajemnicy urzędowej.

Prócz tego przysięgnie Pan, że ani nie należy Pan obecnie do żadnego towarzystwa zagranicznego o celach politycznych, ani też w przyszłości do towarzystwa takiego nie przystąpi.

„Do tego, co mi obecnie odczytano a co zrozumiałem jasno i należycie, powinienem i chcę stosować się wiernie.

Tak mi Panie Boże dopomóż!”

.
(Podpis składającego przysięgę.)

., dnia 19 . . .

Powyższą przysięgę złożono w dniu dzisiejszym w naszej obecności.

.
(Podpis świadka.)

.
(Podpis odbierającego przysięgę.)

Wyciąg

z ustawy z dnia 22. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 59, tyczącej się uregulowania stosunków osobistych i służbowych cywilnych funkcjonariuszy państwowych, należących do siły zbrojnej.

§ 5.

Każdy z cywilnych funkcjonariuszy państwowych zatrzymuje podczas pełnienia czynnej służby:

- a) celem własnego wykształcenia wojskowego w ciągu okresu, wyznaczonego ustawowo dla wykształcenia rekrutów;
 - b) z powodu peryodycznych ćwiczeń wojskowych;
 - c) w razie mobilizacji i
 - d) w razie powołania pospolitego ruszenia
- swoją cywilną posadę służbową i swój cywilny stopień służbowy.

Odbywanie takiej służby wojskowej nie stanowi przeszkody pod względem awansu w cywilnej służbie państwowej, ani też nie powoduje przerwy pięciolecia, którego upływ jest wymagany dla postąpienia na wyższy stopień płacy.

Podczas czynnej służby wojskowej, pełnionej celem odbycia ustawowej służby prezencyjnej, zatrzymuje każdy cywilny funkcjonariusz państwowy cywilną posadę służbową tej samej kategorii i tej samej rangi, jednak pięciolecie, którego upływ jest warunkiem do postąpienia na wyższy stopień płacy, ulega przez to przerwie, z wyjątkiem czasu trwania mobilizacji wspomnianej pod c.

Rok wojenny po myśli § 10. ustawy z dnia 27. grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 158) nadaje się wprawdzie do wliczenia do ogólnego czasu służby, jednak nie do pięciolecia, wymaganego dla uzyskania wyższych poborów w czynnej cywilnej służbie państwowej.

Zasady, podane co do pięciolecia, znajdują analogiczne zastosowanie także pod względem uzyskania innych polepszeń poborów, zależnych od upływu pewnego czasu (na przykład dodatków dziesięcioletnich).

Wyciąg

„z Regulaminu służbowego dla urzędników i sług, podlegających III. sekcji Ministerstwa handlu“.

(Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 28. listopada 1852, ogłoszony reskryptem Ministerstwa handlu z dnia 16. grudnia 1852, l. 2649, Dz. rozp. Nr. 100 z r. 1852.)

§ 14.

Urzędnicy i słudzy są odpowiedzialni za ściśle stosowanie się do przepisów służbowych i instrukcji dla nich wydanych.

Są oni obowiązani, wykonywać powierzone sobie czynności sumiennie i zgodnie z ustawami, oraz stosować się do wszelkich zarządzeń swych przełożonych, wydawanych w sprawach urzędowych.

Zarządzenia, które mogłyby pociągnąć za sobą odpowiedzialność urzędników podwładnych, należy ile możliwości wydawać na piśmie.

§ 15.

Urzędnicy i słudzy winni ściśle przestrzegać tajemnic urzędowych, nawet gdyby one doszły tylko ustnie do ich wiadomości, a zobowiązanie to ciąży na nich nawet po wystąpieniu ze służby państwowej.

§ 16.

Dopóki urzędnicy i słudzy istotnie zostają w służbie lub otrzymują jakiś emolument z kasy państwowej, nie wolno im ogłaszać w gazetach zażaleń przeciw zarządzeniom przełożonych lub innych stosunków, wynikających ze związku służbowego.

§ 17.

Od każdego urzędnika i sługi państwowego wymaga się, aby także w życiu prywatnym zachowywał się stosownie do swego stanowiska i swej godności.

§ 18.

Urzędnikom i sługom zabrania się najsurowiej przyjmowania podarunków w sprawach urzędowych.

§ 19.

Urzędnicy i słudzy nie mogą poświęcać się ani brać udziału w takim zajęciu ubocznym lub przedsiębiorstwie jakiegobądź rodzaju, które

1. już z powodu swej natury lub ze względu na stanowisko urzędnika lub sługi mogłoby uzasadnić obawę stroniczości przy sprawowaniu urzędu lub służby, albo któreby

2. nie zgadzało się z przyzwoitością lub z zewnętrzną godnością urzędników i sług lub ze stopniem służbowym pierwszych, wreszcie któreby

3. zabierało urzędnikowi lub słudze czas ze szkodą dla dokładnego spełniania obowiązków zawodowych.

O dopuszczalności zajęcia ubocznego dla urzędnika lub sługi rozstrzyga bezpośredni przełożony w urzędzie z zastrzeżeniem rekursu do władzy wyższej.

§ 23.

Każdy urzędnik i sługa jest obowiązany w miarę swych sił i bez pretensji do osobnego wynagrodzenia spełniać te nadzwyczajne czynności, jakiego ze względów służbowych oraz z osobliwszych przyczyn były mu obok zwyczajnych obowiązków na jakiś czas poruczone przez przełożonego; w tym względzie wolno mu tylko odwołać się do wyższej władzy, które to odwołanie nie ma jednak skutku odwołczego.

§ 24.

Każdy urzędnik jest obowiązany, nie tylko zgodzić się za wynagrodzeniem ustawowych kosztów podróży i dyet lub za przyznaniem wyznaczonych kwot ryczałtowych na czasowe zatrudnienie na innym miejscu, a nie tam, gdzie ma posadę, lecz także może on być, gdyby względy służbowe tego wymagały, przeniesiony stale na inne miejsce służbowe za zwrotem ustawowych kosztów przesiedlenia.

§ 25.

Wyjawszy przypadki choroby, którą należy niezwłocznie podać do wiadomości przełożonych i wedle okoliczności należyte udowodnić, nie wolno urzędnikowi lub słudze uchylać się bez szczególnego pozwolenia (urlopu) od urzędu lub służby.

Kto może udzielać takiego pozwolenia stosownie do czasu jego trwania i jakie okoliczności trzeba w tym celu wykazać, o tem stanowią szczególne przepisy służbowe.

§ 26.

Jeżeli urzędnik albo sługa prosi o urlop na dłużej niż na kwartał, i urlop ten otrzyma, w takim razie (wyjawszy przypadek należyte udowodnionej choroby lub ważnych względów służbowych) nie pobiera on po upływie tego kwartału aż do ponownego wstąpienia do służby płacy względnie wynagrodzenia. Wyjątki od tego pravidła wymagają Najwyższego zezwolenia.

§ 27.

Urzędnik, który ma obowiązek składania rachunków lub który pełni służbę przy kasie, nie może z reguły rozpocząć nawet udzielonego mu urlopu, jeżeli nie wykaże, po uprzednim przeprowadzeniu skontra kasy i likwidacji, należytego stanu i prawidłowego oddania kasy lub materiałów, zostających pod jego zarządem.

Na zwolnienie od tego obowiązku potrzeba zezwolenia Ministerstwa (wyjawszy przypadki nagłe, w których można zadowolić się złożeniem stosownego zabezpieczenia).

§ 28.

W każdym dekrete, zawiadamiającym o udzieleniu urlopu, należy podać chwilę, od której udzielony urlop ma się zacząć.

Oddalenie się z urzędu lub służby bez udowodnienia choroby lub bez otrzymania urlopu, tudzież wszelkie nieusprawiedliwione przekroczenia tego ostatniego, karać należy jako występki służbowy.

Gdyby urzędnik albo sługa, nie udowodniwszy choroby i bez urlopu, nie jawił się w urzędzie przez ośm dni lub gdyby w przeciągu dni czternastu po upływie urlopu nie powrócił do służby, w takim razie odciągnie mu się płacę za każdy dzień opuszczony.

§ 90.

Urzednicy i sludzy odpowiadaja za szkode, wynikla w urzedzie lub sluzbie z ich winy (zwlaszcza przez przekroczenie lub zaniedbanie ich instrukcyi sluzbowej) i sa obowiazani do jej zwrotu.

Jeżeli szkoda wynikła z winy kilku osób, wówczas każda z nich odpowiada za część szkody, spowodowaną przez jej zawinienie. Jeżeli nie można stwierdzić udziału poszczególnych osób w zrządzonej szkodzi, albo jeżeli wyrządzono szkodę umyślnie, natenczas odpowiadają wszyscy za jednego a jeden za wszystkich.

§ 91.

Z reguły nie można pozywać urzędników i sług przed sądami cywilnymi z powodu ich czynności urzędowych; sędzia cywilny musi więc natychmiast odrzucić każdą tego rodzaju skargę przeciw nim wniesioną.

Wyjątek zachodzi tylko w tym wypadku, jeżeli strona otrzyma od właściwej władzy administracyjnej lub karnej wyraźne pozwolenie udania się na drogę prawa przeciw urzędnikowi lub słudze z powodu jego czynności urzędowej.

§ 92.

Pretensye rządu (Skarbu) do urzędników lub sług, wynikające jedynie ze stosunku służbowego, należy załatwiać w drodze administracyjnej. To samo stosuje się do podobnych pretensji przeciw państwu.

§ 93.

Przepis powyższy stosuje się przeto nie tylko do pretensyi odnoszących się do należności urzędników lub służ albo członków ich rodziny (np. płacy, wynagrodzenia, emerytury, zaliczek, kosztów podróży itd.), lecz wogóle do wszystkich pretensyi państwa do urzędników i służ oraz pretensyi tych ostatnich do państwa, o ile one są oparte na stosunku służbowym.

§ 94.

Władze sądowe są przeto obowiązane pozwolić na zasadzie takich orzeczeń administracyjnych zabezpieczenia lub egzekucyi.

§ 95.

Nawet bez pośrednictwa sądu może dotycząca władza administracyjna zarządzić w celu ściągnięcia lub zabezpieczenia pretensyi skarbu, wynikających ze stosunku służbowego, potrącenia z płacy, wynagrodzenia lub innych poborów urzędników i służ

i uzyskać je od kas bezpośrednio albo za pośrednictwem ich władz przełożonych.

§ 96.

Potrącenia te nie mogą w niczem doznać naruszenia wskutek zajęć lub odstąpień uzyskanych już przedtem przez strony prywatne, skutkiem czego strony prywatne mogą dochodzić swych praw według obowiązujących w tym względzie szczególnych przepisów tylko co do tej części płacy, wynagrodzenia lub emerytury, której wypłata nie uległa wstrzymaniu.

§ 97.

Potrącenie z alimentacyi nie może mieć miejsca nawet na rzecz skarbu.

§ 98.

Spadku po urzędniku lub służce, który wobec Skarbu państwa miał obowiązek składania rachunków, nie można przyznać spadkobiercom bez zgody dotyczącej władzy administracyjnej, chyba w toku postępowania egzekucyjnego.